Veiligheidsregio Haaglanden

BRANDWEER GHOR MKA

ONTWERP

MEERJARENBEGROTING

2019 – 2022

'verbindend vakmanschap in veiligheid en zorg'

Bezoekadres Dedemsvaartweg 1 - 2545 AP Den Haag / Postbus 52155 - 2505 CD Den Haag

Inhoudsopgave

1 Algemeen (blz 2)
1.1 Inleiding
1.2 Doelstelling
1.3 Taken

2 Beleidsmatige ontwikkelingen (blz 4)
2.1 De veiligheidsregio
2.2 Brandweer
2.3 GHOR
2.4 Meldkamers (MKA en MKB)
2.5 Gemeentelijke crisisbeheersing
2.6 Rampenbestrijding en crisisbeheersing

3 Programma Veiligheid (blz 7)
3.1 Raming van lasten en baten
3.2 Toelichting op grondslagen
3.3 Financiële ontwikkelingen
3.4 Financiën in hoofdlijnen

4 Paragrafen (blz 11)
4.1 Gemeentelijke bijdrage
4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing
4.3 Onderhoud kapitaalgoederen
4.4 Financiering
4.5 Bedrijfsvoering

5 Overzicht van baten en lasten en toelichting van programmaonderdelen (blz 25)
5.1 Brandweerzorg
5.2 Crisisbeheersing
5.3 MKB
5.4 MKA
5.5 GHOR
5.6 Gemeentelijke crisisbeheersing
5.7 Overhead

6 Vaststelling ontwerpmeerjarenbegroting 2018-2021 (blz 43)

7. Bijlagen (blz 44)
7.1 Kostenverdeelstaat
7.2 Verdeling naar taakvelden
7.3 Inkomensoverdracht van het Rijk
7.4 Investeringsplan
7.5 Liquiditeitsplanning
7.6 Reserves en voorzieningen
7.7 Geprognotiseerde balans
7.8 Emu saldo
7.9 Afkortingenlijst

1. Algemeen

1.1 Inleiding

Voor u ligt de ontwerpmeerjarenbegroting (2019-2022) van de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH). De VRH is een door de Wet Veiligheidsregio's verplichte gemeenschappelijke regeling. Nederland telt in totaal 25 veiligheidsregio's, waarbij elke regio anders is georganiseerd en andere taken kent. Voor de VRH geldt dat deze regionaal de belangen behartigt op het gebied van:

- Brandweerzorg. Sinds 2010 zijn de lokale brandweerkorpsen opgegaan in één regionaal korps: Brandweer Haaglanden. Binnen de gehele regio ontvangt elke gemeente vergelijkbare brandweerzorg. Voor het 24/7 bestrijden van incidenten beschikt de brandweer regionaal over beroepsmedewerkers en vrijwilligers, verdeeld over 23 kazernes. Zowel beroeps als vrijwilligers worden ingezet voor de dagelijkse zorg, waarbij specialistische taken bij beroeps zijn belegd. De vrijwilligers zijn van groot belang voor het borgen van de slagkracht die nodig is voor de bestrijding van grote en langdurige incidenten. Naast incidentbestrijding is ook risicobeheersing een hoofdtaak. Jaarlijks wordt hiervoor een uitvoeringsprogramma vastgesteld in overleg met de gemeenten. Insteek van dit programma is regionaal, maar met ruimte voor couleure locale.

- Geneeskundige hulpverlening. De geneeskundige 'kolom' van de VRH bestaat uit de GHOR (Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio) en het geneeskundig deel van de meldkamer, dat ook de MKA (Meldkamer Ambulancezorg) omvat.
    - De GHOR is o.a. verantwoordelijk voor de inzet en coördinatie van het optreden van de geneeskundige (hulp)diensten bij incidenten. Dat betreft o.a. ambulancediensten, ziekenhuizen, huisartsen en GGD.
    - Het geneeskundig deel van de meldkamer omvat mede de MKA die, op basis van een SLA met de Regionale Ambulancevoorziening (RAV), de ambulancemeldingen verwerkt.

Naast een gemeenschappelijke regeling, is de VRH ook een regionaal samenwerkingsverband met betrekking tot:

- Gemeentelijke crisisbeheersing. Sinds 2010 zijn de gemeentelijke processen zoveel mogelijk geüniformeerd, waardoor de 9 gemeenten als één kolom (de 'oranje' kolom genoemd) optreden m.b.t. bevolkingszorg. Hoewel deze 'kolom' geen deel uitmaakt van de VRH als gemeenschappelijke regeling, is deze activiteit wel in deze begroting opgenomen omdat deze kolom via de VRH-begroting wordt gefinancierd.

- Rampenbestrijding en crisisbeheersing ('multidisciplinaire samenwerking'). In regionaal verband werken de brandweer, geneeskundige kolom, oranje kolom en eenheid Den Haag van de Nationale Politie samen op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Hierbij wordt de focus primair gelegd op het dagelijkse werk van de hulpdiensten ("99% van het werk"), en vindt de voorbereiding op rampen en crises als een afgeleide daarvan plaats. Op deze manier wordt voorkomen dat de voorbereiding op rampen en crises op zichzelf staat en onvoldoende aansluit bij het werk van de hulpdiensten.

De 4 kolommen vormen de vaste kern van de multidisciplinaire samenwerking, maar deze samenwerking wordt waar nodig per onderwerp verbreed met andere partners, zoals waterschappen.

1.2 Doelstelling

De doelstelling is verwoord in artikel 2, lid 4 van de Gemeenschappelijke Regeling (GR). De Veiligheidsregio Haaglanden behartigt de belangen van de gemeenten op het gebied van brandweerzorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing, en geneeskundige hulpverlening.

1.3 Taken

De taken van de VRH staan benoemd in artikel 3 van de GR. Aan het Algemeen Bestuur worden de taken overgedragen zoals genoemd in artikel 10 van de Wet veiligheidsregio's. In aanvulling op de taken die de Veiligheidsregio op het basisniveau voor gemeenten verricht op grond van artikel 10 van de Wet veiligheidsregio's en het Besluit veiligheidsregio's (basispakket), kan per gemeente worden overeengekomen dat de Veiligheidsregio ten aanzien van deze taken een hoger voorzieningenniveau levert (pluspakket).

In artikel 10 van de Wet veiligheidsregio's staan de volgende taken:

a. het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises;
b. het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald;
c. het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak, bedoeld in artikel 3, eerste lid (brandweerzorg);
d. het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
e. het instellen en in stand houden van een brandweer;
f. het instellen en in stand houden van een GHOR;
g. het voorzien in de meldkamerfunctie;
h. het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
i. het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder d, e, f, en g genoemde taken.

2 Beleidsmatige ontwikkelingen

2.1 De veiligheidsregio

De meeste beleidsmatige ontwikkelingen binnen de VRH spelen zich af binnen de kolommen (brandweer, geneeskundig, gemeentelijke crisisbeheersing en in het verlengde daarvan de multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing, alsook de gemeenschappelijke meldkamer). In de hierna volgende paragrafen, worden deze ontwikkelingen per kolom alsook de multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing nader toegelicht.

2.2 Brandweer

Vanaf 2015 is met de vaststelling van het meerjarenbeleidsplan 'Koersen op 2020' besloten het ingezette beleid verder door te ontwikkelen en de vernieuwing verder in te bedden. Er is vanaf 2016 hard gewerkt om de frictiepunten in de paraatheid van de brandweer weg te nemen, die waren ontstaan door de opgelegde bezuinigingstaakstelling per 1 januari 2015.

Vanaf 2016 is gestart met nieuwe klassen aspiranten die intern opgeleid worden om als brandweerman of -vrouw dienst te doen in de organisatie. Eén van de speerpunten van de organisatie is om ook een diverse organisatie te zijn, passend bij het werkgebied van Haaglanden. Dit heeft ertoe geleid dat we bij het in dienst nemen van nieuwe medewerkers hebben geïnvesteerd in de werving van vrouwen en mensen met een migratieachtergrond. Inmiddels draaien de eerste nieuw opgeleide brandweermensen volledig mee in de sterkte en verlicht dat de druk op de operationele dienst. De drie speerpunten die zijn benoemd in het meerjarenbeleidsplan, specialisatie, flexibilisering en differentiatie, hebben in 2017 vorm gekregen in de ontwikkeling van nieuwe concepten op het gebied van materieel en de operationele werkwijze van de brandweer. In 2018 en verder wordt door de organisatie verder gewerkt aan de uitwerking en inbedding hiervan. Focus zal blijven liggen op het leveren van zorg op maat, gebaseerd op het risico, met daarbij tevens in acht genomen de ontwikkelingen in de omgeving.

Vakinhoudelijk wordt de komende jaren ingespeeld op de technologische ontwikkelingen die het vak van de brandweer kunnen aanvullen of verbeteren, zoals het werken met drones of met een blusrobot. Deze nieuwe concepten zullen verder worden beproefd op de kazerne Rijswijk waar sinds begin 2018 het specialisme 'brand' aan is toegewezen. In 2018 wordt de eerste levering van een nieuwe generatie tankautospuiten verwacht. Daarnaast wordt gewerkt aan een concept van brandbestrijding en technische hulpverlening om het huidige brandweerzorgniveau te kunnen blijven bieden, waarbij bijvoorbeeld rekening wordt gehouden met de beschikbaarheid van bluswater via het waterleidingnet.
We blijven ons bewust van de ontwikkelingen in de omgeving en zullen naast de reguliere doorontwikkeling van het vak, ook het project grootschalige geweldsincidenten (PG2) verder voortzetten. Dit project bereidt de brandweer voor op verstoringen in de openbare orde, één van de prioritaire risico's uit het regionaal risicoprofiel. Het opleiden en oefenen van het personeel in het kader van contra terrorisme en openbare orde verstoring wordt verder ingebed in de organisatie. Ook op het gebied van de toename van incidenten met brandende accu's en batterypacks, wordt door de brandweer ingespeeld: komende periode wordt een programma voorbereid over 'electricifering' en wordt gewerkt aan meer handelingsperspectief en vakbekwaamheid voor het personeel.

Op het vlak van bedrijfsvoering zal in 2018 een start worden gemaakt met de normalisering van de arbeidsvoorwaarden van de operationele dienst en het creëren van een carrièrepad van aspirant-manschap tot ploegchef. Het differentiëren zal verder vorm krijgen in een rooster dat

past bij de werkzaamheden 'in de wijk' en een passende combinatie en invulling van de operationele en beheersmatige werkzaamheden. Gestart zal worden met een uitgebreide data-analyse van de incidenten in de regio.

Daarnaast zal ook het reguliere werk 'gewoon' plaatsvinden. Investeren we in het vinden en binden van vrijwilligers, een onmisbaar deel van onze operationele dienst. Zij zorgen naast de brandweerzorg in de gebieden Westland en Midden-Delfland, voor slagkracht bij grotere en / of langdurige incidenten. We gaan door met het opleiden en oefenen van de operationele dienst en piketfunctionarissen. Onder druk van de toegenomen (landelijke) kwaliteitseisen is een aantal brandweeropleidingen in de afgelopen jaren gecentraliseerd, danwel extern ondergebracht. Inzet van de VRH is de opleidingen daar waar mogelijk in eigen beheer, of in samenwerking met buurregio's, te organiseren. Met als belangrijkste doel, kennis en kunde binnen de brandweer behouden en kwaliteitseisen beheersen.

Voor de andere belangrijk taak van de brandweer geeft het Regionaal Uitvoeringsprogramma Risicobeheersing 2017-2020 richting aan de activiteiten op het gebied van risicobeheersing. Het Uitvoeringsprogramma is niet alleen vanuit de regionale expertise van de brandweer opgesteld, maar hierin is de lokale input verwerkt die gemeenten hebben aangedragen. Zo is getracht een voor de gemeenten herkenbaar document op te stellen dat zoveel als mogelijk aansluit bij lokale behoeften. Het uitvoeringsprogramma geeft richting aan de activiteiten op het gebied van risicobeheersing maar dit neemt niet weg dat risicobeheersing nog volop in ontwikkeling is om de beleidsdoelen van '2020' te realiseren. Daarnaast blijven we focussen op het beïnvloeden van brandveilig gedrag en het vergroten van het bewustzijn met betrekking tot brandveiligheid: we richten ons op de doelgroepen ouderen en verminderd zelfredzamen in het kader van brandveilig leven. Wat betreft dit onderwerp wordt in 2018 verder gewerkt aan de inbedding van het programma in de staande organisatie; daarbij is het een onderdeel van ons totale werkpakket.

2.3 GHOR

In 2016 is het meerjarenbeleid van de GHOR vastgesteld in het algemeen bestuur. De missie van de GHOR is "het realiseren van zorgcontinuïteit voor de burgers van Haaglanden onder alle omstandigheden". De invoering van de Wet langdurige zorg brengt met zich mee dat ouderen of zieken langer thuis blijven wonen met ondersteuning. Dit betekent dat er een toename ontstaat van verminderd zelfredzamen in de wijk. Consequenties hiervan voor hulpdiensten zijn komende periode aandachtspunt, waarbij de samenwerking met gemeenten wordt gezocht. De koppeling tussen de domeinen veiligheid en zorg is een essentieel onderdeel van deze samenwerking.

De afstemming in de monodisciplinaire ketenzorg blijft actueel. De herziening van het risicoprofiel van de VRH, specialisering en concentratie van zorginstellingen, leidt tot een behoefte tot het formuleren van uitgangspunten voor de spoedeisende medische hulpverlening bij rampen en crisis. Thema's hierbij zijn onder andere scenario's, patiëntprofielen en handelingsperspectieven voor de witte kolom, de gevolgen van infectieziekten voor de ketenzorg, en de manier waarop de witte kolom bij crises netcentrisch kan werken. Het scenario terrorismegevolgbestrijding is voor zorginstellingen realistisch en zet zaken in beweging.

GHOR Haaglanden vindt het belangrijk om in het kader van evenementenveiligheid en daaraan verbonden bestuurlijke afbreukrisico's intensief betrokken te zijn bij de vergunning verstrekking rondom evenementen.

2.4 Meldkamers (MKA en MKB)

Landelijk wordt toegewerkt naar de samenvoeging van meldkamers tot 10 meldkamerlocaties. Zoals in eerdere VRH-begrotingen vermeld, heeft deze samenvoeging hier al plaatsgevonden; sinds 2014 werken de veiligheidsregio's Haaglanden en Hollands Midden namelijk al samen in de Gemeenschappelijke Meldkamer op 'De Yp' (Den Haag).

Tot het moment waarop beide veiligheidsregio's de gezamenlijke meldkamer overdragen aan de Landelijke Meldkamerorganisatie (LMO) van het Ministerie van Justitie & Veiligheid, blijven zij verantwoordelijk voor het beheer van de meldkamer. Onduidelijk is nog, wanneer deze overdracht kan plaatsvinden. Haaglanden stelt zich op het standpunt dat deze overdracht pas kan plaatsvinden nadat overeenstemming is over de (inhoudelijke) afbakening van de taken binnen het meldkamerdomein.

De Veiligheidsregio Haaglanden zet zich samen met de Veiligheidsregio Hollands Midden en de politie-eenheid Den Haag in om de gezamenlijke meldkamer tot aan deze overdracht verder te ontwikkelen en toekomstbestendig te maken.

2.5 Gemeentelijke crisisbeheersing

In 2018 en naar verwachting 2019 werken de negen gemeenten aan de uitwerking van de nieuwe visie op de gemeentelijke crisisbeheersing van Haaglanden. Hierbij zal er binnen de gemeenten verder verbinding worden gelegd tussen de domeinen zorg en veiligheid. De uitkomsten hiervan zullen de basis zijn voor de gemeentelijke crisisbeheersing 2019-2022.

2.6 Rampenbestrijding en crisisbeheersing

De VRH beschikt over een actueel Regionaal Risicoprofiel (2017-2018) en Regionaal Beleidsplan (2015-2018). Het risicoprofiel is een inventarisatie en analyse van de in een regio aanwezige risico's. Het Regionaal Beleidsplan beschrijft op hoofdlijnen het beleid met betrekking tot de rampenbestrijding en crisisbeheersing in Haaglanden.

Omdat de looptijd van zowel het risicoprofiel als het beleidsplan eind 2018 afloopt, wordt momenteel gewerkt aan een actualisering van beide plannen. De nieuwe versies van deze plannen zullen – na voorlopige besluitvorming in het algemeen bestuur - gelijktijdig aan de gemeenteraden ter zienswijze worden aangeboden. Deze gezamenlijke aanbieding moet de samenhang ten goede komen.

3 Programmabegroting Veiligheid

3.1 Raming van lasten en baten

Meerjarenraming van lasten en baten						(bedragen in duizenden euro's)
	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten	95.465	97.416	99.828	99.587	99.587	99.487
Baten	6.506	5.433	5.460	5.460	5.460	5.460
Saldo lasten en baten	**88.961**	**91.983**	**94.368**	**94.127**	**94.127**	**94.027**
Dekkingsbronnen	90.052	91.448	94.028	94.027	94.027	94.027
Saldo	**-1.091**	**535**	**340**	**100**	**100**	**0**
Mutatie reserves	379	535	340	100	100	0
Resultaat	**-1.470**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**-1.470**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Raming lasten en baten programma-activiteiten jaarschijf 2019					(bedragen in duizenden euro's)
	Lasten	Baten	Dekkings bron	Mutatie Reserve	Saldo
Brandweerzorg	70.819	928	69.681	209	0
Crisisbeheersing	2.303	100	2.203	0	0
Meldkamer/MKB	3.133	1.250	1.783	100	0
Meldkamer/MKA	3.451	3.151	300	0	0
GHOR	2.165	0	2.165	0	0
Gemeentelijke crisisbeheersing	558	0	527	31	0
Overhead	17.226	31	17.195	0	0
Bedrijfsvoering onvoorzien	174	0	174	0	0
Totaal	**99.828**	**5.460**	**94.028**	**340**	**0**

Financiële ontwikkelingen						(bedragen in duizenden euro's)
	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Ontwerpbegroting 2018		96.786	96.587	96.347	96.347	96.247
Interne verschuiving tussen producten		0	0	0	0	0
Voorcalculatie trend 2019		0	2.320	2.320	2.320	2.320
Nacalculatie trend voorgaande jaren		455	455	455	455	455
Ontwikkelingen		175	466	465	465	465
Totaal		**97.416**	**99.828**	**99.587**	**99.587**	**99.487**

3.2 Toelichting op grondslagen

De grondslagen zijn gebaseerd op het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). De grondslagen zijn van toepassing voor begroting en jaarrekening. Niet alle grondslagen zijn direct relevant voor de begroting.

Algemeen
Algemeen uitgangspunt is dat het lasten en batenstelsel wordt toegepast. Hoofdregel is dat als prijsgrondslag de historische kostprijs *inclusief* BTW wordt gehanteerd. Op basis van de Wet markt en overheid is getoetst dat de VRH niet als ondernemer voor de vennootschapsbelasting moet worden aangemerkt.

Materiële vaste activa
Voor de investeringen en kapitaallasten in deze begroting geldt:
- De post materiële vaste activa betreft investeringen met economisch nut.
- De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de oorspronkelijke verkrijging- of vervaardigingprijs en worden als regel annuïtair (panden) of lineair (overig) afgeschreven.
- Afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de verwachte technische of economische levensduur. Waardeverminderingen worden onafhankelijk van het resultaat van het begrotingsjaar in aanmerking genomen. De afschrijving vangt aan het eerste boekjaar na ingebruikname van het actief.

Vlottende activa en passiva
Voor de begroting zijn deze grondslagen niet relevant.
- Vlottende activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Vorderingen worden gewaardeerd onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Reserves
De VRH kent (naast specifieke bestemmingsreserves) een aantal reserves.
- Algemene reserve betreft het eigen vermogen (weerstandsvermogen) van de VRH.
- Egalisatiereserve OMS: voor- en nadelen van de OMS exploitatie worden t.g.v./t.l.v. deze reserve gebracht.

Overheadtoerekening en vernieuwing BBV
De ontwerpmeerjarenbegroting (2019-2022) is vervaardigd volgens het vernieuwde Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De wijzigingen richten zich met name op:
- de opname van uniforme taakvelden (zie bijlage 1b);
- meer inzicht in de kosten van overhead (zie 5.8 overzicht overhead);
- Opnemen van een geprognotiseerde balans en het emu-saldo (zie bijlagen 7.7 en 7.8).

In deze begroting is een overzicht Overhead opgenomen. Een gevolg van de voorschriften is dat er tussen de producten een andere verrekening ontstaat. De PIJOFACH-kosten (Personeel, Informatievoorziening, Juridisch, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting) worden niet verdeeld over de producten, maar verantwoord op het overzicht overhead. Daarnaast worden leidinggevenden volgens de BBV als overhead aangemerkt. Ook deze lasten staan gerubriceerd onder het overzicht Overhead.

VPB (Vennootschapsbelasting)
Op basis van de Wet markt en overheid is getoetst of de VRH als ondernemer voor de vennootschapsbelasting moet worden aangemerkt. De VRH is geen ondernemer voor de vennootschapsbelasting. Alleen in de meerjarenraming van lasten en baten (paragraaf 3.1) is de VPB zichtbaar. De VPB is nihil.

3.3 Financiële ontwikkelingen

De jaarschijf 2019 in deze begroting is ten opzichte van de voorgaande begroting 2018 - 2021 met € 3.241.000 gestegen van € 96.587.000 tot € 99.828.000. De wijzigingen:

Trend 2019 € 2.775.000
De trendsystematiek voor de VRH is volledig in lijn met de kaderbrief voor gemeenschappelijke regelingen van de gemeenten. De begroting van de VRH bestaat voor circa 65% uit personeelskosten. Om aan te sluiten bij de opbouw van de begroting, baseert de VRH de indexatie op een gecombineerde loon-/prijsindex. Dit zijn de index 'prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers' en 'nationale consumentenprijsindex'. Het percentage is gebaseerd op de meest recente informatie van het Centraal Plan Bureau van 6 maart 2018 en bedroeg voor loon 3% en voor de prijs 2,4%.

Het trendpercentage voor 2019 bedraagt 2,79% (€ 2.320.000). De trend voor voorgaande jaren is met 0,55% bijgesteld (€ 455.000). Dit geeft de volgende tabel:

Tabel 1. Trend					*(bedragen in duizenden euro's)*
Trend	2017 (%)	2018 (%)	t/m 2018	2019 (%)	2019
Begroting 2018	*1,99%*	*2,09%*			
CPB maart 2018	2,44%	2,19%		2,79%	
Nacalculatie	0,45%	0,10%			
Begroting 2019		*0,55%*	*455*	*2,79%*	*2.320*

Overige ontwikkelingen: € 466.000
De gemeentelijke bijdrage volgt de ontwikkeling van inwoneraantallen in Haaglanden. Het inwoneraantal is met 13.230 inwoners (+1,21%) toegenomen. Hiervan wordt conform het verdeelmodel, een kwart in de bijdrage (+€ 260.000) doorberekend. Hiermee worden lokale ontwikkelingen in de begroting opgevangen.
De uitkering van het Rijk is t.o.v. de begroting 2018 ook gestegen met € 117.000 en is er een toename van de RAV-gelden in 2018 met € 73.000. Verder is er in de begroting rekening gehouden met de trendmatige aanpassing van de overige inkomsten (€ 16.000).

In de begroting 2018 hebben als gevolg van de gewijzigde BBV voorschriften met betrekking tot overhead, een groot aantal interne verschuivingen tussen de producten plaatsgevonden. In deze begroting zijn de laatste verfijningen doorgevoerd. De overhead van de VRH bedraagt 17%. Het landelijke gemiddelde bedroeg de vorige begroting ca. 21%.

3.4 Financiën in hoofdlijnen

Om snel inzicht te geven in de geldstromen van de VRH twee grafieken.

Aan welke producten geven we het uit?
De grafiek geeft weer dat 71% van het geld naar brandweerzorg gaat. De overige producten krijgen samen 27%.

Grafiek 1. Aandeel uitgaven producten

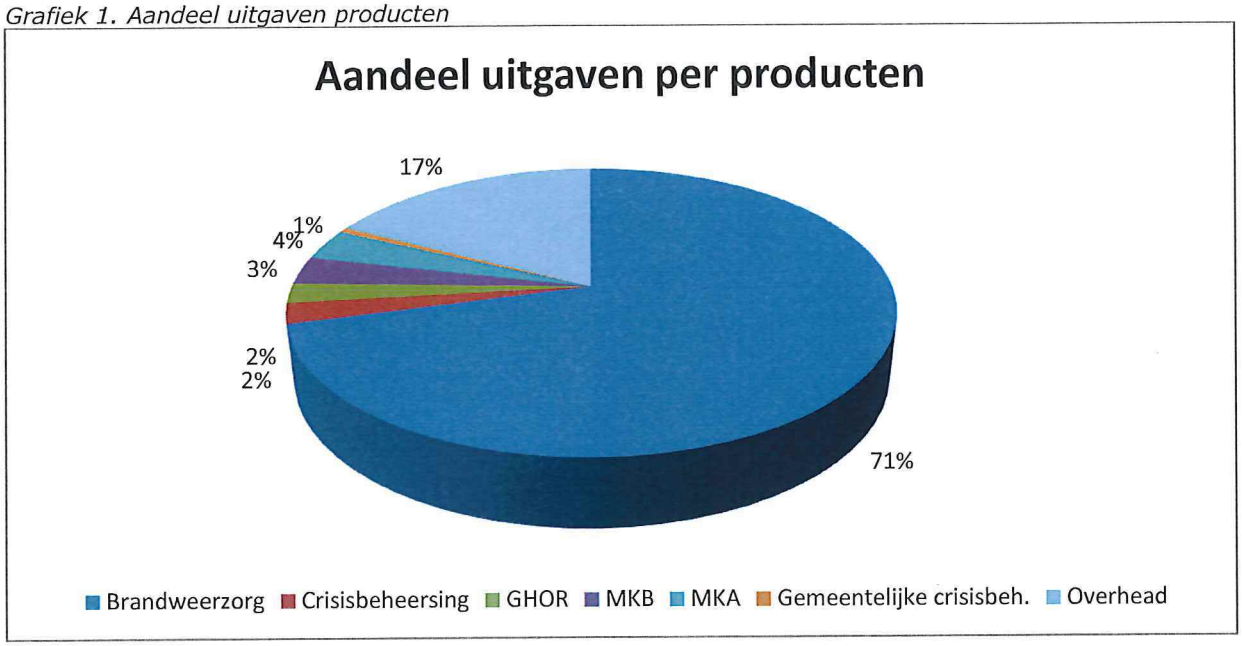

En wat voor kosten betreft het?
De personeelskosten (incl. FLO) zijn met bijna 66% de grootste post. De kosten van de 2e loopbaan als onderdeel van de overgangsregeling zijn hier nog niet begroot. De overige 34% betreft kapitaallasten en goederen en diensten.

Grafiek 2. Aandeel uitgaven kostensoorten

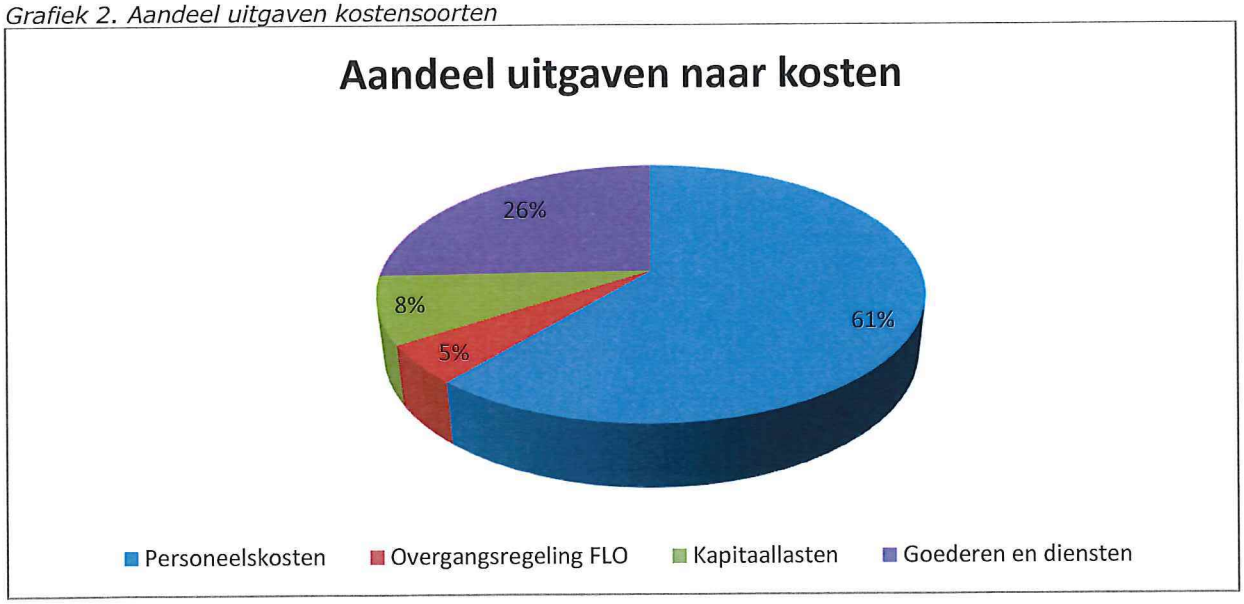

4 Paragrafen

4.1 Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage is veruit de grootste inkomstenbron voor de VRH. Grafiek 3 geeft weer dat de gemeenten goed zijn voor in totaal bijna 86% van de inkomsten.

Grafiek 3. Aandeel inkomsten stakeholders

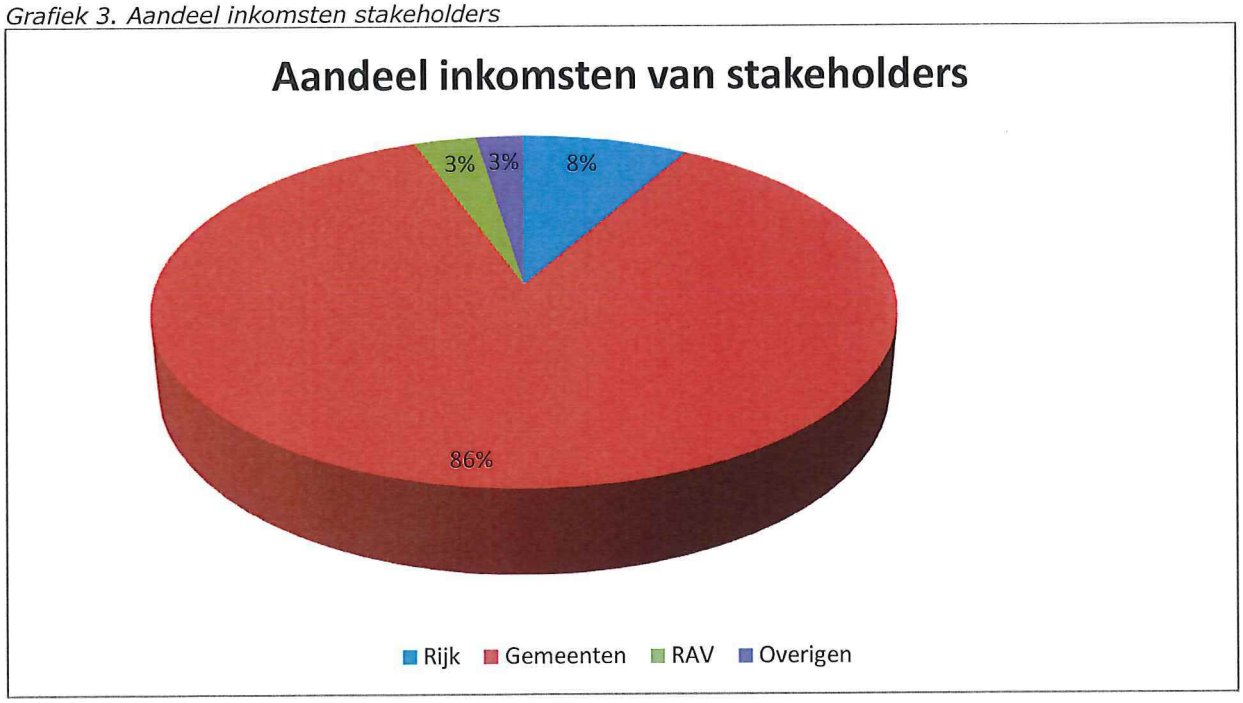

De gemeentelijke bijdrage is voor 2019 geïndexeerd met 2,79% (€ 2.320.000) conform het laatst beschikbare trendpercentage van het CPB van maart 2018. De trend voor voorgaande jaren is met 0,55 % (€ 455.000) bijgesteld. Dit houdt per saldo in een stijging van € 2.775.000.

In de begroting 2019 is sprake van een bijdrage per inwoner variërend tussen € 55,69 voor Midden Delfland (landelijk) en € 85,14 voor Den Haag (grootstedelijk). De inwonerbijdrage van gemeente Delft (stedelijk) bedraagt met € 78,47 ongeveer het gemiddelde van de inwonerbijdrage.

De bijdrage van de gemeenten volgt de ontwikkeling van het aantal inwoners. De stijging van het aantal inwoners in Haaglanden bedraagt 1,21%. Het AB heeft bij de vaststelling van het verdeelmodel besloten dat hiervan 25% wordt doorberekend. Dit resulteert in een stijging van de bijdrage met € 260.000. Hieruit worden regionale ontwikkelingen bekostigd.

De verdeelsystematiek
De onderliggende verdeelsystematiek, die leidt tot de bijdrage per inwoner, heeft de VRH in de bestuursvergadering in december 2017 vastgesteld. De VRH-kosten van de gemeenten bestaan grofweg uit drie onderdelen, boxen genoemd:

Box 1 Brandweerzorg
De kosten van box 1 worden toegerekend naar brandveiligheidsrisico's en de mate van verstedelijking.
Deze kosten hebben betrekking op de regionale basis brandweerzorg, specialistische brandweerzorg en brandweer multikosten. Deze kosten behelzen circa 80% van de gemeentelijke bijdragen in totaal.

Box 2 Algemene kosten
De kosten van box 2 zijn gebaseerd op algemeen nut en zijn een gelijk bedrag per inwoner.
Deze kosten hebben betrekking op de kosten voor bedrijfsvoering, meldkamer, crisisbeheersing, GHOR en gemeentelijkje crisisbeheersing. Deze kosten behelzen circa 20% van de gemeentelijke bijdragen in totaal.

Box 3 Aanvullend maatwerk
De kosten van box 3 worden per gemeente afgerekend met de individuele gemeenten.
Deze kosten hebben betrekking op de kosten voor de overgangsregelingen (FLO) en een gemeentelijk pluspakket (strandveiligheid in Den Haag).

Tabel 2. Bijdrage per inwoner per gemeente							Inwoners t.b.v. begroting	
Gemeente	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**		**2018**	**2019***
Categorie grootstedelijk								
Den Haag	83,59	85,14	85,14	85,14	85,14		524.305	531.935
Categorie stedelijk								
Zoetermeer	73,40	74,76	74,76	74,76	74,76		124.745	124.719
Delft	76,72	78,14	78,14	78,14	78,14		101.361	102.280
Leidschendam-Voorburg	75,32	76,72	76,72	76,72	76,72		74.608	74.947
Rijswijk	83,09	84,63	84,63	84,63	84,63		51.009	52.197
Categorie kleinstedelijk								
Westland	60,07	61,18	61,18	61,18	61,18		105.636	107.488
Pijnacker Nootdorp	61,93	63,08	63,08	63,08	63,08		52.670	53.644
Wassenaar	72,76	74,10	74,10	74,10	74,10		26.051	26.102
Categorie landelijk								
Midden Delfland	54,68	55,69	55,69	55,69	55,69		19.034	19.337
Gemiddelde bijdrage gemeenten	**77,04**	**78,47**	**78,47**	**78,47**	**78,47**		**1.079.419**	**1.092.649**

* De bepaling voor de aantallen inwoners wordt altijd begin maart uitgevoerd op basis van de laatste gegevens van het CBS over het aantal inwoners per 1 januari 2018.

In de volgende tabel is de bijdrage per gemeente weergegeven.

Tabel 3. Bijdrage per gemeente					*(bedragen in duizenden euro's)*
Gemeente	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Categorie grootstedelijk					
Den Haag	43.828	45.289	45.289	45.289	45.289
Categorie stedelijk					
Zoetermeer	9.156	9.324	9.324	9.324	9.324
Delft	7.777	7.992	7.992	7.992	7.992
Leidschendam Voorburg	5.620	5.750	5.750	5.750	5.750
Rijswijk	4.238	4.417	4.417	4.417	4.417
Categorie kleinstedelijk					
Westland	6.346	6.577	6.577	6.577	6.577
Pijnacker Nootdorp	3.262	3.384	3.384	3.384	3.384
Wassenaar	1.895	1.934	1.934	1.934	1.934
Categorie landelijk					
Midden Delfland	1.041	1.077	1.077	1.077	1.077
Totale bijdrage gemeenten	**83.162**	**85.743**	**85.743**	**85.743**	**85.743**

Een bedrag van € 0,15 per inwoner (€ 174.000) voor de post onvoorzien wordt niet op voorhand in rekening gebracht. Het Algemeen Bestuur heeft in deze opzet de ruimte om eigenstandig te besluiten voor onvoorziene zaken tot (maximaal) € 0,15 per inwoner extra te heffen.

4.2 Weerstandsvermogen en beheersing van risico's

Algemeen
In deze paragraaf wordt u geïnformeerd over potentiële risico's en de vertaling van deze risico's tot een acceptabel weerstandsvermogen. Risicomanagement is het bewust worden, identificeren, kwantificeren en beheersen van relevante risico's. De risico's worden twee keer per jaar geïnventariseerd en geactualiseerd. Vervolgens wordt bepaald of het hier afgedekte, of niet afgedekte risico's betreft. Voor de niet afgedekte risico's dient een weerstandscapaciteit te worden aangehouden. De risicomanagementrapportage wordt u aangeboden via de bestuurlijke marap, de jaarrekening en de begroting.

Weerstandscapaciteit
Op basis van risico-identificatie en de risicomatrix is de benodigde weerstandscapaciteit berekend. Uitgangspunt hierbij is de statische benadering die ervan uitgaat dat de risico's zich niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang voor zullen doen. De weerstandscapaciteit binnen de VRH bestaat uit de algemene reserve. Deze reserve dient ter dekking van geïdentificeerde risico's van materiële aard. Risico's met een beperkt financieel beslag worden gedekt uit de lopende exploitatie en de post onvoorzien. De toevoeging van een voordelig resultaat aan de algemene reserve is regel tot de algemene reserve het maximum heeft bereikt van 1% van de begrotingsomzet. De post onvoorzien, groot € 174.000, is gebaseerd op € 0,15 per inwoner. Daarnaast wordt de weerstands-capaciteit gevormd door de deelnemende gemeenten die garant staan voor de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Haaglanden.

Verloop van reserves en voorzieningen
De VRH heeft een algemene reserve en een aantal bestemmingsreserves. Het verloop tot en met 2019 is in onderstaande tabel zichtbaar. Voor het verdere verloop wordt verwezen naar bijlage 6.

Tabel 4. Reserves *(bedragen in duizenden euro's)*

	Rekening	Toe-name	Ont-trekking	Eind stand	Toe-name	Ont-trekking	Eind stand
	2017	**2018**			**2019**		
Algemene reserve	1.458	-11		1.447			1.447
Algemene reserve VRH	1.458	-11	0	1.447	0	0	1.447
OMS	2.392		100	2.292		100	2.192
BRW 2015-2020	609		400	209		209	0
BDUR	306			306			306
Verkorte levensduur tankautospuiten	0	370	80	290		80	210
Gemeentelijke crisisbeheersing	66	0	35	31		31	0
Bestemmingsreserves VRH	3.373	370	615	3.128	0	420	2.708
Te bestemmen resultaat 2017	1.470	-1.470	0				
Totale reserve	**6.301**	**-1.111**	**615**	**4.575**	**0**	**420**	**4.155**

Bestemmingsreserve OMS
Het bouwbesluit heeft mede tot gevolg dat het aantal verplichte aansluitingen op het Openbaar meldsysteem terugloopt. De onttrekking aan de reserve is in dit kader op jaarlijks € 100.000 vastgesteld.
Daarnaast zijn er landelijke ontwikkelingen op dit beleidsterrein. De meldkamer zal overgaan naar de landelijke meldkamerorganisatie (LMO). Tegelijkertijd is de vraag ontstaan in hoeverre het aanbieden van een OMS-aansluiting aan de markt moet worden overgelaten. Voorzien wordt dat met de realisatie van de LMO het technisch mogelijk is een OMS-aansluiting via meerdere partijen aan te bieden. De VRH onderzoekt de mogelijkheden om op een zorgvuldige manier deze transitie te bewerkstelligen. De kwaliteit van de OMS aansluiting, en daarmee de veiligheid, blijft voorop staan. Dit betekent dat in de periode tot 2020 samen met de partners een geleidelijke transitie voorzien is voor het OMS. De bestemmingsreserve OMS is toereikend om de transitiekosten de komende jaren af te dekken.

Bestemmingsreserve brandweer 2015-2020
Bij het vaststellen van de jaarrekening 2010 is besloten tot het instellen van een bestemmingsreserve voor pilotprojecten in het kader van de vernieuwing van de brandweer. Investeren in pilots is van belang om de vernieuwing mogelijk te maken. In het AB 8 juli 2015 is het beleidsplan 'Koersen op 2020' vastgesteld. Deze bestemmingsreserve is ter financiering van het beleidsplan.

Bestemmingsreserve BDUR
De VRH heeft bij het vaststellen van de jaarrekening 2011 resterende niet bestede BDUR middelen bestemd. Deze reserve is beschikbaar voor toekomstige bijzondere evenementen in Haaglanden. Bestedingsvoorstellen zullen separaat aan het AB worden voorgelegd.

Reserve gemeentelijke crisisbeheersing (bevolkingszorg)
De reserve gemeentelijke crisisbeheersing is bij het vaststellen van de jaarrekening 2014 (AB 8 juli 2015) ontstaan. De reserve is bestemd om de toegenomen kosten van gemeentelijke regionale piketten te bekostigen. Na een aanloopperiode zijn deze piketten nu operationeel. De bestemmingsreserve zal van 2016 tot en met 2019 worden ingezet om de extra piketkosten van deze kolom te dekken met een jaarlijkse dotatie van € 30.000 uit deze reserve. In deze periode zullen ook maatregelen worden getroffen zodat de exploitatie ingaande 2020 dekkend zal zijn.

Bestemmingsreserve verkorte levensduur tankautospuiten
Na de melding in de bestuurlijke marap is in lijn met de bespreking in het Algemeen Bestuur besloten de afschrijvingstermijn van de betreffende tankautospuiten met technische problemen met 3 jaar te verkorten van 15 tot 12 jaar. Dit heeft tot gevolg dat de komende jaren sprake is van extra afschrijvingskosten. Bij de jaarrekening 2017 is voorgesteld om hiervoor een bestemmingsreserve te vormen.

Risico's

De VRH onderkent een aantal niet afgedekte risico's. Hieronder is aangegeven welke risico's de VRH onderkent en in hoeverre, indien dit risico zich voordoet, een beroep wordt gedaan op de weerstandscapaciteit. Ten opzichte van de vorige risico-inventarisatie in de bestuurlijke marap 2017 zijn er twee wijzigingen. De inschatting voor het risico 2e loopbaanbeleid is verkleind. De invoering van het Periodiek Preventief Medisch Onderzoek (PPMO) heeft aanleiding gegeven voor een positieve bijstelling. Verder is er helderheid over de verkorting van de 'levensduur tankautospuiten'. Na de melding in de bestuurlijke marap is in lijn met de bespreking in het Algemeen Bestuur besloten de afschrijvingstermijn van de betreffende tankautospuiten met technische problemen met 3 jaar te verkorten van 15 tot 12 jaar.

Incidentele risico's

Transitie landelijke meldkamerorganisatie
In 2013 is het transitieakkoord landelijke meldkamerorganisatie (LMO) getekend. In dit transitieakkoord is afgesproken de realisatie van een landelijke meldkamerorganisatie met maximaal 10 meldkamers. Dit einddoel blijft overeind, maar de minister van V en J heeft aangegeven dat de aanpak van de transitie naar de LMO wordt gefaseerd. De prioriteit ligt bij de regionale samenvoegingstrajecten en het vormen van de landelijke ICT. De inschatting is dat dit in 2020 gerealiseerd kan zijn. De vervolgstappen in de transitie moeten duidelijkheid geven over mogelijke incidentele frictiekosten en de wijze van financieel afrekenen. Inmiddels bestaat er meer financieel inzicht in de gezamenlijke meldkamer Haaglanden - Hollands Midden. In afwachting van de landelijke ontwikkelingen is vooralsnog het financieel risico voor de VRH ongewijzigd berekend op € 438.000.

2e Loopbaanbeleid
Per 1 januari 2006 is de FLO afgeschaft en vervangen door verplicht loopbaanbeleid voor personeel in bezwarende functies. Essentie van het loopbaanbeleid is dat medewerkers twintig jaar werkzaam zijn in een bezwarende functie en daarna overstappen naar een andere functie. Om dit mogelijk te maken investeren medewerker en werkgever in een passende beroepsopleiding. Indien de cao afspraken in overleg met de vakbonden tussentijds niet worden aangepast, zal ingaande 2021 sprake zijn van aanzienlijke meerkosten. In de tussenliggende periode kan de uitkomst van het Periodiek Preventief Medisch Onderzoek (PPMO) aangeven dat het voor een brandweermedewerker verstandig is eerder naar een niet-bezwarende functie door te stromen. Uit de huidige testresultaten is gebleken dat het verwacht percentage uitval lager is dan waar in eerdere berekeningen rekening mee is gehouden. Het restrisico is om genoemde reden opnieuw berekend en legt momenteel een beslag op het weerstandsvermogen van € 104.000.

Structurele risico's

Ontwikkelingen vrije instroom vrijwilligers
De VRH hecht er aan de brandweerzorg in Haaglanden te blijven verzorgen door een beroepsbezetting in combinatie met vrije-instroomvrijwilligers. De beschikbaarheid van de vrijwilligers in de dag-situatie wordt een steeds grotere uitdaging. Om de paraatheid te kunnen blijven garanderen wordt het verloop van de vrijwilligers permanent gemonitord en daar waar mogelijk beïnvloed. Naast wervingscampagnes wordt ook het bedrijfsleven actief benaderd. Zij kunnen medewerkers stimuleren toe te treden tot de brandweer om zodoende de beschikbaarheid te vergroten. Daarnaast zijn vier posten opgeleid om te werken met variabele voertuigbezetting. Dit vergroot onze flexibiliteit. Gezien de landelijke terugloop in aantallen vrijwilligers onderkent de VRH dat ondanks de inspanningen de werving niet volledig zal slagen. Het risico is berekend op € 274.000.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra)
De Wnra regelt ingaande 2020 dat ambtenaren zoveel mogelijk dezelfde status krijgen als werknemers in het bedrijfsleven. In dit kader komen bijvoorbeeld arbeidsovereenkomsten in de plaats van de huidige eenzijdige aanstellingen en zullen er cao's moeten worden afgesloten in plaats van eenzijdig vastgestelde rechtspositieregelingen. Binnen de brandweer wordt gewerkt met zowel beroepsmedewerkers als vrijwilligers. Vrijwilligers hebben momenteel een ambtelijke aanstelling, maar onderscheiden zich van andere ambtenaren doordat zij zijn uitgezonderd van veel wettelijke en rechtspositionele bepalingen. De Wnra kan leiden tot het (gedeeltelijke of volledige) einde van het huidige systeem van brandweervrijwilligers en een kostenstijging van 30% tot 50%. Voor de VRH met 280 vrijwilligers zou dit circa € 600.000 per jaar bedragen.

De Brandweerkamer heeft besloten een tijdelijke uitzonderingspositie voor veiligheidsregio's te verzoeken, om gedurende die periode een oplossing te zoeken voor het knelpunt. Vooralsnog is het risico voor deze begrotingsperiode ingeschat als klein. Het berekende risico komt hiermee uit op € 210.000.

Aansprakelijkheid dienstverlening
De dienstverlening van de VRH is vastgelegd in procedures. Zo zijn kwaliteit en kwantiteit van de dienstverlening geborgd. Mocht de kwaliteit van de dienstverlening onverhoopt tekort schieten, dan is dit risico deels afgedekt via een WA verzekering. De ervaring leert dat er sprake is van een restrisico (juridische kosten etc.). In het geval van een grieppandemie is de kwantiteit een risico. In dat geval wordt enerzijds de zorgvraag groter, anderzijds valt veel personeel wegens ziekte uit. Het risico is deels afgedekt door het Draaiboek Grieppandemie en Afschaalmodel Brandweer. Het restrisico wordt geraamd op € 183.000.

Terrorismegevolgbestrijding
De kans op een terroristische aanslag in Nederland is reëel. Dit is in lijn met het door de NCTV vastgestelde dreigingsniveau in Nederland. De VRH bereidt zich voor door middel van het project 'optreden bij grootschalige geweldsincidenten'. Het doel van dit project is om de diensten binnen de veiligheidsregio Haaglanden in staat te stellen haar taken uit te voeren tijdens en na grootschalige geweldsincidenten. Groot molest is niet verzekerbaar in Nederland. In geval van schade (uitval materieel en nazorg nabestaanden en personeel) kan een beroep worden gedaan op de Nederlandse Herverzekering maatschappij voor Terrorismeschade (NHT). De VRH houdt rekening met een financieel restrisico. Dit risico is geraamd op € 133.000.

Gemiddeld werkgeversrisico WGA/WW
Voor de gevolgen van arbeidsongeschiktheid van medewerkers, het werkgeversrisico WGA (Wet gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid), is de VRH eigen risico drager. Dit is financieel voordeliger dan het volledig te verzekeren. Met ingang van 2017 is de regelgeving gewijzigd en omvat het eigen risicodragerschap ook de WGA-flex en de ZW. Ook voor de gevolgen van de werkeloosheidswet is de VRH verplicht eigen risico drager, dit betreft zowel tijdelijke als vaste medewerkers. In de budgetten is hier rekening mee gehouden. Echter deze keuze brengt wel een restrisico met zich mee. Het totale beslag op het weerstandvermogen is berekend op € 105.000.

Overgangsregeling FLO
De afschaffing van de levensloopregeling, versobering van de fiscale ruimte voor storting pensioen en verschuiving van de ingangsdatum AOW zijn aanleiding geweest om het FLO overgangsrecht, zoals dit vanaf 01-01-2006 van kracht is geweest, te herzien. Het VNG-bestuur heeft in de zomer van 2017 het principeakkoord reparatie FLO-overgangsrecht bekrachtigd en vervolgens hebben werkgevers en werknemers begin 2018 het definitief ondertekend. Momenteel wordt dit akkoord door de werkgevers verder uitgewerkt. De deelnemende gemeenten dragen individueel zorg voor een voorziening voor deze kosten. De gemeenten zijn separaat geïnformeerd over de indicatieve financiële effecten. In die zin is er voor de VRH geen sprake van een financieel risico.

Tabel 5 Risicoberekening	(bedragen in duizenden euro's)
Risico's versus weerstandscapaciteit	**2019**
Incidentele risico's	
Transitie landelijke meldkamerorganisatie	438
2e loopbaan beleid	104
Structurele risico's	
Ontwikkelingen vrije instroom vrijwilligers	274
Wet normering rechtspositie ambtenaren	210
Aansprakelijkheid dienstverlening	183
Terrorismegevolgbestrijding	133
Gemiddeld werkgeversrisico WGA/WW	105
Geïdentificeerde niet afgedekte risico's – gewenste weerstandscapaciteit	**1.447**
Beschikbare weerstandscapaciteit	1.458
Weerstandscapaciteit na voorgestelde resultaatbestemming	**1.458**

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en alle gekwantificeerde risico's waarvoor geen bestemmingsreserves of voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn. De ratio is hoger dan 1,00 (1,0 = precies voldoende) en dit betekent dat het weerstandsvermogen meer dan toereikend is. In dit kader is bij de jaarrekening 2017 voorgesteld de algemene reserve te verlagen met € 11.000. Volledigheidshalve de toevoeging dat als risico's zich onverhoopt en tegelijkertijd voordoen en in de maximale omvang, die de gewenste weerstandscapaciteit te boven gaan.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{1.458 \text{ -/- } 11 \text{ (voorstel verlaging rekening 2017)}}{1.447} = 1{,}00$$

Tabel 6. Ratio weerstandvermogen ***(x) betekenis***	
Betekenis	Ratio weerstandsvermogen
Uitstekend	<2,0
Ruim voldoende	1,4 < x < 2,0
Voldoende	1,0 < x < 1,4
Matig	0,8 < x < 1,0
Onvoldoende	0,6 < x < 0,8
Ruim onvoldoende	< 0,6

4.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Panden
De VRH heeft een 24-tal panden in gebruik. De kazernes/kantoorpanden in Den Haag (6), Delft (1), Rijswijk (1), Leidschendam-Voorburg (1), Pijnacker-Nootdorp (1), Wassenaar (1) en Zoetermeer Oosterheem (1) zijn in eigendom van de VRH. De overige panden in Midden-Delfland (3), Westland (7), de Yp (1) en Zoetermeer Stadshart (1) worden gehuurd.
Met ingang van 2017 is een hernieuwde conditiemeting en meerjaren-onderhoudsplan van kracht voor de periode 2017-2025, met als doel het onderhoudsniveau te garanderen conform niveau 3. Dat betekent dat de staat van onderhoud het niveau 'voldoende' kent. Het jaarlijkse groot onderhoudsbudget hiervoor bedraagt € 729.000.
De fluctuatie in de uitgaven wordt opgevangen via de voorziening groot onderhoud. Hierbij is gedacht aan lange termijn functionaliteit, veiligheid, maar ook aan duurzaamheid en reductie van energieverbruik. Bij het gunnen van langjarige onderhoudscontracten voor installatieonderhoud is energiebesparing een speerpunt.
Het verloop tot en met 2019 is in onderstaande tabel weergegeven. Voor het verdere verloop wordt verwezen naar bijlage 7.7.

Tabel 7. Voorziening groot onderhoud *(bedragen in duizenden euro's)*

	Rekening 2017	Begroting 2018			Begroting 2019		
		Toe-name	Ont-trekking	Eind-stand	Toe-name	Ont-trekking	Eind-stand
Voorziening groot onderhoud	1.449	729	789	1.389	729	887	1.231
Voorzieningen VRH	**1.449**	**729**	**789**	**1.389**	**729**	**887**	**1.231**

Overige kapitaalgoederen
De VRH heeft ook voor het voertuigenbestand en de overige repressieve middelen een meerjarig investeringsplan en een onderhoudsplanning vastgesteld. De onderhoudsplanning omvat ook de verplichte keuringen en certificeringen van het operationeel materiaal. Het onderhoudswerk wordt grotendeels in eigen beheer gedaan. In tegenstelling tot panden zijn de jaarlijkse kosten redelijk stabiel en worden de kosten gedekt uit de jaarlijkse exploitatiebudgetten onderhoud voertuigen en materiaal.

4.4 Financiering

Voor de financiering van de investeringen in materiële vaste activa trekt de VRH langlopende leningen aan. Hierbij wordt rekening gehouden met de beschikbare eigen middelen. Per eind 2018 is de stand van de leningportefeuille van de VRH € 59,8 mln. Voor de financiering worden de kaders vanuit het Treasurystatuut gevolgd. Het statuut heeft rekening gehouden met de laatste ontwikkelingen. Het treasurybeleid van de VRH is gebonden aan richtlijnen, die aangeven dat alle overtollige liquide middelen dagelijks afgestort moeten worden op de rekening bij de Rijks schatkist.

De interne rentetoerekening van de VRH is in 2019 gebaseerd op 2,8%.

Tabel 8. Renteschema	(bedragen in duizenden euro's)
Omschrijving	**2019**
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	2.306
De externe rentebaten	0
Saldo rente lasten en rente baten	2.306
Rente over eigen vermogen	0
Rente over voorzieningen	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	2.306
Aan de taakvelden toegerekende rente	2.306
Renteresultaat taakveld treasury	**0**

De Wet financiering decentrale overheden (FIDO) kent een tweetal kwantitatieve randvoorwaarden. Dit zijn de kasgeldlimiet, die een grens stelt aan de hoogte van de netto-vlottende schuld en de renterisiconorm, die hetzelfde doet voor de langlopende schuld. Bij het aangaan van de financiering houdt de Veiligheidsregio Haaglanden rekening met deze randvoorwaarden. De Provincie ziet als toezichthouder toe op de naleving.

Tabel 9. Kasgeldlimiet en renterisiconorm				(bedragen in duizenden euro's)
Omschrijving	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Omvang begroting	99.828	99.619	99.619	99.519
Leningenportefeuille	59.832	59.834	53.909	51.422
Renterisiconorm (20%)	11.966	11.967	10.782	10.284
Nieuwe lening & herfinanciering	2.000	2.500	0	0
Ruimte t.o.v. norm	9.966	9.467	10.782	10.284
Kasgeldlimiet (8,2%)	8.186	8.169	8.169	8.161

In bijlage 7.5 liquiditeitsplanning is de liquiditeitsverwachting berekend.

Het rijk heeft een regeling gepubliceerd over financiële kengetallen. Deze kengetallen moeten de gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in de begroting en jaarverslag opnemen. Er worden in dit besluit zes kengetallen benoemd. De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor de VRH niet van toepassing. De overige zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel10. Financiële kengetallen			(bedragen in duizenden euro's)
	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Netto schuldquote	111,57%	115,41%	110,18%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	111,57%	115,41%	110,18%
Solvabiliteitsratio	5,33%	4,19%	3,73%
Structurele exploitatieruimte	1,52%	0,00%	0,00%

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de VRH ten opzichte van de baten. De VRH heeft voor € 76 mln. materiele vaste activa op de balans staan. Hiervan betreft ca. 70% gebouwen (kazernes). Daarnaast heeft de VRH ruim € 40 mln. vooruitgefactureerde gemeentelijke bedragen op de balans staan. Deze posten leiden ertoe dat de schuldquote hoog is.

Het solvabiliteitsratio geeft aan in hoeverre de VRH aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. De veiligheidsregio zelf heeft een beperkt eigen vermogen, omdat gemeenten garant staan voor eventuele risico's. Als gevolg hiervan is een ratio van < 10% aanvaardbaar.

De structurele exploitatieruimte geeft aan in hoeverre de VRH tegenvallers kan opvangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. De flexibiliteit is beperkt.

4.5 Paragraaf bedrijfsvoering

4.5.1 Organisatie

Het Algemeen Bestuur wordt gevormd door de 9 burgemeesters van de deelnemende gemeenten. De directievoering is in handen van de commandant brandweer en de directeur publieke gezondheid. Onderstaand het organogram.

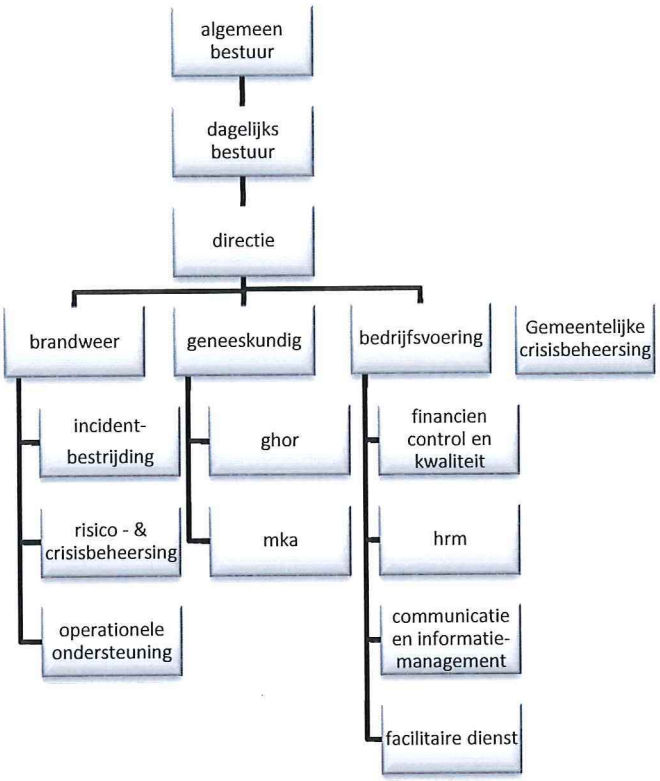

4.5.2 Personeel

De formatie van Veiligheidsregio Haaglanden bestaat per 1 januari 2019 uit 875 fte en ca. 280 vrijwilligers. De formatie van Veiligheidsregio Haaglanden is verder aangepast aan haar behoeften. In de formatie is ruimte gecreëerd om de instroom van jonge medewerkers mogelijk te maken. Denk hierbij aan aspirant brandwachten, maar ook aan trainees.

In 2019 zullen de inspanningen op het gebied van loopbaanbeleid voor medewerkers worden geïntensiveerd. Hiermee wordt ingespeeld op ontwikkelingen in relatie tot de visie 2020.

Tabel 11. Formatie						(bedragen in duizenden euro's)
	Rekening 2017		Begroting 2018		Begroting 2019	
Product	**Formatie fte's**	**Bedrag**	**Formatie fte's**	**Bedrag**	**Formatie fte's**	**Bedrag**
Brandweerzorg	669	40.281	683	42.004	683	43.309
Crisisbeheersing	9	1.343	11	1.598	11	1.646
Meldkamer	53	3.598	57	3.865	57	3.932
GHOR	15	1.049	14	1.211	14	1.247
Bedrijfsvoering	99	6.477	110	7.266	110	7.491
Subtotaal	**845**	**52.748**	**875**	**55.944**	**875**	**57.625**
Vrijwilligers	280	1.473	280	1.568	280	1.592
Totaal	**1.125**	**54.221**	**1.155**	**57.512**	**1.155**	**59.217**

4.5.3 Informatievoorziening en automatisering

Het programma Business Intelligence is een belangrijk speerpunt voor de VRH. Als basisvoorziening is een datawarehouse geïmplementeerd om data uit verschillende administraties te kunnen integreren. De infrastructuur is afgestemd met de landelijke ontwikkelingen. Ook definities worden landelijk gevolgd. Hiermee worden dashboards gerealiseerd zodat informatie beschikbaar komt over bijvoorbeeld incidenten en ongewenste/onechte meldingen. Zo is een verbetering ingezet voor wat betreft de verantwoording van prestatie-indicatoren. Belangrijke vervolgstap is het analyseren van data ter ondersteuning van (nieuwe) beleidskeuzes.

Daarnaast vraagt informatiebeveiliging continue aandacht. De VRH volgt in dit kader het landelijke programma. De VRH heeft de belangrijke systemen op beveiligingsaspecten onderzocht en de implementatie van (te nemen) maatregelen is onder handen.

4.5.4 Investeringen

In dit begrotingsjaar zijn vervangingsinvesteringen voorgenomen voor gebouwen, automatisering, materiaal en voertuigen voor in totaal € 3,7 mln. In het kader van de implementatie van de vernieuwing van de brandweer wordt van elke investering nagegaan in hoeverre deze mogelijk aangepast moet worden aan de toekomstvisie. Bij elke investering is expliciet aandacht gegeven aan nut, noodzaak en realiseerbaarheid van de investeringen. Zie verder bijlage 3 - Investeringsplan.
In de voorgaande begroting stond nog een vervangingsinvestering voor ruim 2 miljoen t.b.v. de meldkamer. Inmiddels is helder dat een vervanging van deze omvang niet meer noodzakelijk is omdat het deels eenmalige initiële investeringen betrof. De werkelijk benodigde investeringen zullen gedaan worden door de (landelijke) politie, waarbij de VRH haar deel van de kapitaallasten draagt. Of de VRH deze vervanging van ICT-apparatuur gaat uitvoeren is op dit moment onzeker.

4.5.5 Incidentele middelen

De VRH heeft over de jaren 2019 – 2021 € 340.000 aan incidentele middelen beschikbaar. Het betreft specifieke reserves voor incidentele kosten.

Tabel 12 Overzicht Incidentele middelen *(bedragen in duizenden euro's)*

	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten						
Incidentele projecten brandweer 2020		400	209	0	0	0
Exploitatietekort OMS		100	100	100	100	0
Piketdiensten gem. crisisbeheersing		35	31	0	0	0
Baten						
Bestemmingsreserve brandweer 2020		-400	-209	0	0	0
Reserve OMS		-100	-100	-100	-100	0
Reserve gem. crisisbeheersing		-35	-31	0	0	0
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

De regionale brandweer 'investeert' in een efficiëntere organisatie. Hiermee wordt een omslag gemaakt naar een brandweer 2020 met meer maatschappelijk rendement.

Dekking piketactiviteiten vanuit de reserve voor de gemeentelijke functionarissen die ingezet worden ter ondersteuning van de processen vanuit de gemeente bij rampen.

5.1 PROGRAMMA VEILIGHEID: PRODUCT 120.1 BRANDWEERZORG

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Brandweer Haaglanden is een organisatie die verbonden is met de samenleving en vakmanschap op het gebied van (fysieke) veiligheid levert. In het beleidsplan 2015-2020 is als doel opgenomen dat de brandweer in 2020 risico- en vraag gestuurd werkt. Dit betekent onder andere dat de brandweer in 2020 maatwerk levert, gebaseerd op de risico's in het verzorgingsgebied en de vraag van de samenleving.

WAT DOEN WE DAARVOOR?

Risicobeheersing

- Voldoen aan de eisen gesteld in de Wet veiligheidsregio's en bijbehorende AMvB's, waarin het kwaliteitsniveau is vastgelegd;
- Uitvoeren van de risicobeheertaak die betrekking heeft op het voorkomen en beperken van, alsmede ondersteuning bij, branden, rampen en crisis;
- Conform het met gemeenten afgestemde meerjarenplan invulling geven aan de taken voortvloeiende uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht:
- Stimuleren van gedragsverandering bij burgers, bedrijven en instellingen op het gebied van brandveiligheid.

Prestatie-indicatoren Kwantitatieve kengetallen	Meet-eenheid	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Risicobeheersing					
In hoeveel procent van de aangevraagde adviezen externe veiligheid is binnen de daarvoor gestelde termijn het advies afgegeven?	%	98%	95%	95%	95%
In hoeveel procent van de aangevraagde adviezen (ver)bouw vergunningen is binnen de hiervoor gestelde termijn afgegeven?	% H % M % L	90% 93% 94%	95% 95% 95%	95% 95% 95%	95% 95% 95%
In hoeveel procent van de relevante evenementen waarbij de brandweer moet adviseren (conform de regionale evenementenkalender), heeft de brandweer geadviseerd?	%	100%	95%	95%	95%
Alle unieke objecten zoals opgenomen in het Handhaving Uitvoering Protocol (HUP) Norm: 90%	%	140%	95%	95%	95%
Deelname klassen basisonderwijs aan programma 'Brandveilig Leven' en tevredenheidscijfer.	% / 1-10	39% / 8,4	80% / >7	80% / >7	80% / >7

Incidentbestrijding

- Voldoen aan de eisen gesteld in de Wet veiligheidsregio en bijbehorende AMvB's waarin het kwaliteitsniveau is vastgelegd;
- Uitvoeren van de operationele brandweertaak conform het Kwaliteitskader Uitruk- en Opkomsttijden en het Materieel- en Personeelsspreidingplan;
- Realiseren van een slagvaardigere organisatie door schaalvergroting, bundeling van kennis en capaciteit en interregionale samenwerking.

Prestatie-indicatoren Kwantitatieve kengetallen	Meet-eenheid	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Incidentbestrijding					
In hoeveel procent van de prio-1 uitrukken voor gebouwbranden (binnenbrand) wordt de normtijd van 8 minuten behaald? Norm 80%	%	88%	80%	80%	80%
Hoeveel procent van de repressieve medewerkers heeft voldaan aan de oefenverplichting ROP (opgeleid en geoefend conform de gestelde eisen). Gekeken wordt naar de aanwezigheid bij oefeningen. (kwantitatief) Norm: 80%	%	86%	80%	80%	80%

WAT MAG HET KOSTEN

Meerjarenraming van lasten en baten						*(bedragen in duizenden euro's)*
	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten	68.215	68.855	70.819	70.610	70.610	70.610
Baten	697	906	928	928	928	928
Saldo lasten en baten	**67.517**	**67.949**	**69.891**	**69.682**	**69.682**	**69.682**
Dekkingsbronnen	68.154	67.548	69.682	69.682	69.682	69.682
Saldo	**-637**	**400**	**209**	**0**	**0**	**0**
Mutatie reserves	400	400	209	0	0	0
Resultaat	**-1.035**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Financiële ontwikkelingen						*(bedragen in duizenden euro's)*
	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Verloopstaat lasten 2018 naar 2019						
Ontwerpbegroting 2018		70.127	69.927	69.718	69.718	69.718
Interne verschuiving tussen producten		-1.591	-1.696	-1.696	-1.696	-1.696
Voorcalculatie trend 2018			1.981	1.981	1.981	1.981
Nacalculatie trend voorgaande jaren		267	267	267	267	267
Ontwikkelingen		52	339	339	339	339
Totaal		**68.855**	**70.819**	**70.610**	**70.610**	**70.610**

Toelichting begroting 2019-2022

Het beleidsplan voor de periode 2015-2020 ('Koersen op 2020') stelt als doel dat de brandweer in 2020 risico- en vraaggestuurd werkt. Dit houdt in dat de inwoners van de regio Haaglanden en de prioriteiten van de 9 deelnemende gemeenten centraal staan en dat hun vraag aan de brandweer tezamen met de risico's in de regio leidend zijn voor de werkzaamheden die de brandweer uitvoert.

Er zijn verschillende bakens verzet die in het licht van het 'koersen op 2020' staan. Het vraag gestuurd adviseren heeft vorm gekregen door de brandveilig leven programma's en het inrichten van een centrale frontoffice voor risicobeheersing. Bij deze frontoffice kan een ieder terecht met (brand)veiligheidsvragen. Ook is het risicogestuurd adviseren volop in ontwikkeling; inmiddels gemeentelijk afgestemd en structureel onderdeel van de brandweerwerkzaamheden. Er wordt invulling gegeven aan het meerjaren uitvoeringsprogramma Risicobeheersing. De regiobrede advisering, frequent toezicht en natuurlijk de lokale prioriteiten (couleur lokale) vormen de bijdrage aan de gemeentelijke handhavingsbeleidsplannen. In dit jaar wordt verder als volgt verder invulling gegeven aan de 3 strategische pijlers:

1) **Flexibiliteit**
   Risicobeheersing krijgt vooral vorm door lokaal maatwerk. Lokaal maatwerk is mogelijk omdat de uitvoering jaarlijks wordt vormgegeven samen met de gemeenten. Ook is lokaal maatwerk mogelijk doordat iedereen in basis generalistisch is opgeleid, voldoet aan de uniforme kwaliteitseisen en flexibel ingezet wordt daar waar de grootste hulpvraag of risico zich voordoet. Een grote vraag volgt bijvoorbeeld uit de voorbereidingen op de Omgevingswet op grond waarvan de gemeenten een omgevingsplan moeten opstellen of invulling geven aan pilots in dit kader. Daarnaast zal de brandweer de gemeenten adviseren over de couleur lokale-keuze door het duiden van belangrijke gemeentelijke risico's. Het personeel binnen de brandweer kent een hoge mate van flexibiliteit, mede door de inzet van collega's zowel binnen risicobeheersing als binnen incidentbestrijding. Deze uitwisseling van kennis en ervaring verrijkt de organisatie op een unieke manier.

2) **Specialisatie**
   Aan de risicobeheersingsfuncties zijn – bovenop het generalistisch niveau - specialisaties toegewezen. In specialisaties wordt accent gelegd op bijvoorbeeld de risico's van alternatieve autobrandstoffen, Fire Safety Engineering en andere nieuwe technologieën. Dit kennisniveau heeft mede tot gevolg dat de waardevolle bijdrage bij de steeds complexere vraagstukken geborgd is en dat voor de handhaving van dat kennisniveau geparticipeerd wordt in landelijke netwerken ten behoeve van het omgaan met dergelijke vraagstukken. Zo is het ook mogelijk om relevante beleidsbeïnvloeding rond wet- en regelgeving uit te oefenen. Het specialiseren is overigens een continue proces waarbij ook de uitkomsten van lokaal brandonderzoek, onderzoek van Brandweer Nederland en IFV-onderzoek mede dienen als bronnen ter verbetering van deze kennis.

3) **Differentiatie**
   Differentiatie vindt haar basis in het leveren van maatwerk aan de gemeenten. Risicogericht en integraal zijn hiervoor het anker. Risicogericht houdt het analyseren en duiden van de risico's in en het betrekken van de juiste actoren bij het mitigeren van deze risico's. Het integrale aspect houdt in dat de verschillende actoren zoals omgevingsdienst, waterschappen, gemeenten en het bedrijfsleven worden betrokken bij de vraagstukken. Ook houdt integraal in dat rekening wordt gehouden met factoren zoals omgeving, interventie, brand, gebouw en mens (zelfredzaamheid). En dat deze factoren in samenhang worden beschouwd.

Incidentbestrijding

Als er wordt gekeken naar de te behalen resultaten binnen incidentbestrijding, dan valt vooral op dat er beweging is op de drie belangrijke pijlers namelijk flexibiliteit, specialisatie en differentiatie. Op het gebied van flexibiliteit is er veel resultaat behaald met het project Uitruk op maat; op zeven kazernes over de hele regio wordt op dit moment met flexibele bezetting gereden naar incidenten. Het type incident is hierdoor maatgevend geworden voor de autospuitbemensing van de kazernes Oosterheem, Leidschenveen, Pijnacker, Maasdijk, Den Hoorn, Schipluiden en Naaldwijk.
De organisatie gaat zich op het gebied van maatwerk de komen jaren verder verbeteren. Zo wordt het programma 'Uitruk op maat' steeds dieper ingebed in de organisatie door middel van het opleiden van kazernes Stadshart, Leidschendam-Voorburg en Maasland voor een stabielere continuïteit binnen de springbezetting van eerstelijns voertuigen.
Op het gebied van differentiatie wordt er vanuit diverse specialistische visies gekeken naar de huidige kerntaken van de brandweer en een indeling van verschillende en gespecialiseerde werkzaamheden gemaakt. Hierdoor kan er worden gedifferentieerd in basiseenheden tot en met specialistische eenheden. Op het gebied van specialisatie is er met brand als specialisme (BAS) al een grote stap gezet. De eerste brandweerploegen zijn in 2018 begonnen als specialisten op de kazerne Rijswijk.

Het omgaan met grootschalige (gewelds)incidenten zoals bij terroristische aanslagen wordt door het programma PG2 steeds nadrukkelijker vormgegeven. Situaties met een groter risico voor brandweerpersoneel vragen een andere inzettactiek, bijvoorbeeld in samenwerking met andere hulpdiensten. Kazerne Archipel is opgeleid, getraind en geoefend om operationeel op te treden in samenwerking met de Mobiele Eenheid van de politie Eenheid Den Haag. Het Quick Response Team van kazerne Laak realiseert contra-terrorisme en terrorisme gevolgbestrijding en staat 365 dagen per jaar 24 uur per dag paraat voor bijzonder operationeel optreden. Daarvoor zijn de medewerkers opgeleid, getraind en doelgericht uitgerust.

Het binden en borgen van de bandweervrijwilligers van de brandweer staat ook dit jaar weer hoog op de agenda. Zo worden er gerichte wervingscampagnes door kazernes verzorgd op lokale evenementen. Het functiegedifferentieerd werken, waarbij personeel taakspecifieker kan worden ingezet gaat steeds meer vorm krijgen. Voertuigen en taken binnen de operationele dienst worden naar aard gekenmerkt met aangepaste vakbekwaamheidseisen en aanstellingsvorm.

Binnen incidentbestrijding zorgen we voor een efficiënte en veilige organisatie. Dat betekent: zorgen dat we op de juiste momenten het daarbij horende, voldoende gekwalificeerde personeel in dienst hebben. Personeel voor de paraatheid om daadwerkelijk bij incidenten ingezet te worden en personeel voor de overige en beheersmatige werkzaamheden. Personeel zo efficiënt mogelijk inzetten voor operationele en beheersmatige werkzaamheden -rekening houdend met de druk op de kazernes- is een belangrijk thema en zal komende periode verder worden uitgewerkt.

5.2 PROGRAMMA VEILIGHEID: PRODUCT 120.2 CRISISBEHEERSING

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

De Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) bevordert de veiligheid en gezondheid van allen die zich in het gebied van de VRH bevinden door de samenwerking tussen burgers, private en publieke partijen te stimuleren en te faciliteren. De VRH voelt zich verantwoordelijk voor een goede regie, zowel bij het reduceren van risico's, als bij het bestrijden en beperken van de effecten. De VRH anticipeert op de ontwikkelingen van de samenleving.

WAT DOEN WE DAARVOOR?

Veiligheid en gezondheid zijn een zaak van ons allen en daarom heeft de VRH samenwerking hoog in het vaandel staan. Waar mogelijk is zij een stimulator en facilitator van de samenwerking tussen en met overheden, (ambtelijke) diensten, burgers en bedrijven, publiek en privaat. Veiligheid begint bij het zoveel mogelijk voorkomen van incidenten, rampen en crises en het voorkomen en beperken van gezondheidsschade bij incidenten, rampen en crises. De risico's in de regio vormen daarom de basis waarop het veiligheidsbeleid door de VRH wordt vormgegeven. Voor de volgende thema's hebben de gemeenteraden aandacht gevraagd:

- terrorisme;
- verstoring energievoorziening (en/of communicatiemiddelen);
- gevolgen extreem weer (clusterbuien/hevige regenval);
- interregionale samenwerking;
- risicocommunicatie.

De eerste drie punten zijn tevens risico's die als prioritair risico benoemd zijn in het Regionaal Risicoprofiel (RRP). Vanuit dat kader wordt de komende jaren ingezet op: uitvoering van operationele handelingsperspectieven op de prioritaire risico's uit het RRP, terrorismegevolgbestrijding oefeningen, toepassing van MOTOH onderdelen als de elektronische leer omgeving (ELO) voor het verbeteren van samenwerking met partners en effectueren van flexibilisering van de opschaling.

Prestatie-indicatoren Kwantitatieve kengetallen	Meet-eenheid	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Ontkleurde functionarissen (niet namens de eigen kolom/werkgever) die volgens beleid VRH een training en oefening hebben gevolgd	%	90%	100%	100%	100%
Jaarlijks wordt met alle partners waarmee convenanten zijn afgesloten de basisactielijst besproken (100%)	%	100%	100%	100%	100%
Hoeveel procent van de wettelijk verplichte plannen zijn binnen de daarvoor gestelde normtijd geactualiseerd (100%)	%	100%	100%	100%	100%
In hoeveel (procent van de) gevallen hebben ondersteunende (ICT)systemen gewerkt/voldoende gefunctioneerd tijdens het optreden van de regionale crisisorganisatie bij incidenten /gebeurtenissen	%	100%	100%	100%	100%

WAT MAG HET KOSTEN?

Meerjarenraming van lasten en baten						(bedragen in duizenden euro's)
	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten	2.164	2.256	2.303	2.303	2.303	2.303
Baten	27	100	100	100	100	100
Saldo lasten en baten	**2.137**	**2.156**	**2.203**	**2.203**	**2.203**	**2.203**
Dekkingsbronnen	2.408	2.156	2.203	2.203	2.203	2.203
Saldo	**-271**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**-270**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Financiële ontwikkelingen						(bedragen in duizenden euro's)
	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Verloopstaat lasten 2018 naar 2019						
Ontwerpbegroting 2018		2.419	2.419	2.419	2.419	2.419
Interne verschuiving tussen producten		-220	-220	-220	-220	-220
Voorcalculatie trend 2019			44	44	44	44
Nacalculatie trend voorgaande jaren		7	7	7	7	7
Ontwikkelingen		50	53	53	53	53
Totaal		**2.256**	**2.303**	**2.303**	**2.303**	**2.303**

Toelichting begroting 2019-2022

Voor het begrotingsjaar 2019 betekent dit dat we, naast de reguliere activiteiten in het multidisciplinaire crisismanagement zoals planvorming, informatiemanagement, opleiden en oefenen, inzetten op operationele uitwerking van de volgende thema's:

1. Uitwerking risico-communicatie.
In het huidige beleidsplan van de VRH is de ambitie opgenomen om het thema risicocommunicatie te borgen binnen de regio en helderheid te krijgen over taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Dit geven we vorm door een netwerk in te richten waarbinnen veiligheidsregio, gemeenten, crisispartners en BGC actief zijn, regionale en lokale initiatieven met elkaar te delen en een uitvoeringsagenda op te stellen. In 2018 wordt door de VRH capaciteit vrijgemaakt voor het organiseren en initiëren van het netwerk en het opstellen van het uitvoeringsplan. In 2019 moet dit netwerk staan en werken.

2. Realiseren van operationele handelingsperspectieven
In het regionaal risicoprofiel worden de belangrijkste risico's voor onze regio beschreven. Beschrijven van de risico's waaraan deze regio bloot staat, is echter niet voldoende. Enerzijds willen we de kans dat een incident kan plaatsvinden verkleinen en anderzijds willen we dat áls het incident plaatsvindt, de hulpdiensten en de samenleving er optimaal op voorbereid zijn zodat adequaat gehandeld wordt. Dit noemen wij het operationele handelingsperspectief. Natuurlijk is de VRH generiek voorbereid op incidenten en crises. Voor de prioritaire risico's willen we echter meer specifiek voorbereid zijn.
Dit jaar willen we een operationeel handelingsperspectief ontwikkelen voor de prioritaire risico's Uitval energie en ICT, Extreem weer en Aanslag / terrorismegevolgbestrijding. Volgend jaar

volgen uitbraak infectieziekten (Bedreiging Volksgezondheid) en Verstoring Openbare Orde. Voor het uitwerken van deze operationele handelingsperspectieven hebben we de bestuurlijke en operationele expertise nodig van de hulpdiensten, gemeenten en externe crisispartners zoals waterschappen, Rijkswaterstaat, energiebedrijven, de ICT branche et cetera. In 2018 zal hiervoor de samenwerking met de partners intensiever aangezet worden.

3. Borgen ondersteunende bedrijfsprocessen
De bovenstaande activiteiten worden geborgd in een kwaliteitssysteem. Dit systeem zal in 2018 geïnitieerd worden door het uitvoeren van een evaluatiesystematiek op systeem- en incidentniveau en het ontwikkelen van een ontwikkelsysteem op functionarisniveau. Hierbij is het de bedoeling dat de functionaris zelf verantwoordelijk wordt voor het monitoren en verbeteren van haar of zijn eigen professionele ontwikkeling.

5.3 PROGRAMMA VEILIGHEID: PRODUCT 120.3 Meldkamer Brandweer (MKB)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Het continue beschikbaar zijn voor hulpvragen van burgers en bedrijven om een adequate alarmering van hulpdiensten, in het bijzonder de brandweer, te realiseren.

WAT DOEN WE DAARVOOR?

- Verzorgen van het afhandelen van incidentmeldingen;
- Begeleiden en coördineren van brandweerpersoneel en -materieel welke nodig zijn voor het bestrijden van incidenten;
- Exploiteren van het op de alarmcentrale aangesloten Openbaar Meld Systeem.

Voor deze taak zijn getrainde centralisten in een continurooster beschikbaar en de technische (communicatie)systemen die het mogelijk maken de meldingen via 112 om te zetten in een adequate afhandeling van de incidenten. Dit zijn veelal landelijke systemen (zoals GMS en C2000) die beheerd worden door het Meldkamer Diensten Centrum (MDC), de bovenregionale ICT-beheerorganisatie van de politie.

Prestatie-indicatoren Kwantitatieve kengetallen	Meet-eenheid	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
In welk percentage van de gevallen haalt de alarmcentrale (MKB) de bestuurlijk vastgestelde verwerkingstijd bij prio 1 meldingen? 80% binnen 1 min	%	81%	80%	80%	80%
Incidentmeldingen	aantal	15.018	15.000	15.000	15.000
Aansluitingen OMS	aantal	1.257	1.240	1.220	1.200

WAT MAG HET KOSTEN?

Meerjarenraming van lasten en baten						*(bedragen in duizenden euro's)*
	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten	3.616	3.094	3.133	3.133	3.133	3.033
Baten	2.046	1.250	1.250	1.250	1.250	1.250
Saldo lasten en baten	**1.570**	**1.844**	**1.883**	**1.883**	**1.883**	**1.783**
Dekkingsbronnen	1.442	1.744	1.783	1.783	1.783	1.783
Saldo	**128**	**100**	**100**	**100**	**100**	**0**
Mutatie reserves	-46	100	100	100	100	0
Resultaat	**174**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Financiële ontwikkelingen						(bedragen in duizenden euro's)
	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Verloopstaat lasten 2018 naar 2019						
Ontwerpbegroting 2018		2.829	2.829	2.829	2.829	2.729
Interne verschuiving tussen producten		244	228	228	228	228
Voorcalculatie trend 2019			54	54	54	54
Nacalculatie trend voorgaande jaren		22	22	22	22	22
Ontwikkelingen						
Totaal		**3.094**	**3.133**	**3.133**	**3.133**	**3.033**

Toelichting begroting 2019-2022

De meldkamers Brandweer van de regio Haaglanden en de regio Hollands Midden fungeren als één meldkamer maar de begrotingen zijn gescheiden. Er wordt nauw samengewerkt met de meldkamers politie en ambulancezorg. In aanloop naar de Landelijke Meldkamerorganisatie wordt binnen de MKB gewerkt aan kwaliteitsverbetering van het interne meldkamerproces met als thema's geprotocolleerde intake, scholing en onderzoek naar het omvormen tot een Operationeel Centrum Brandweer.

5.4 PROGRAMMA VEILIGHEID: PRODUCT 711.1 Geneeskundige Meldkamer Haaglanden

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

- Het continu beschikbaar zijn om de geneeskundige/zorgketen monodisciplinair te kunnen opschalen en coördineren indien noodzakelijk;
- Het continu beschikbaar zijn om de geneeskundige zorgketen samen met de veiligheidspartners multidisciplinair te kunnen opschalen en coördineren;
- Het, op basis van de met de coöperatie RAV afgesloten SLA, continu beschikbaar zijn voor hulp- en ambulancezorgzorgvragen van burgers en bedrijven en een adequate alarmering en regie vanuit de RAV te realiseren.
- Een actieve bijdrage leveren aan de innovatie binnen de acute (ambulance)zorg om zo zorgprocessen efficiënter, veiliger en doelmatiger te laten verlopen.

WAT DOEN WE DAARVOOR?

- Het samen met de geneeskundige zorgpartners in stand houden en gebruiken van de benodigde communicatie (infra)structuur om zo nodig uitvoering te kunnen geven aan de GHOR taken;
- Het samen met de multidisciplinaire veiligheidspartners in stand houden en gebruiken van de benodigde (infra)structuur om zo nodig uitvoering te kunnen geven aan de multidisciplinaire crisis/rampenbestrijding;
- Met gebruikmaking van deze infrastructuur het aannemen en afhandelen van verzoeken om ambulancezorg;
- Omzetten van meldingen en zorgvragen in zorg of verwijzing, afgestemd op de reële behoefte. In de praktijk betekent dit het al dan niet met spoed uitsturen van een ambulance of het doorverwijzen van de hulpvrager naar de huisarts of andere instanties. Daarbij bewaakt de MKA de paraatheid, dit betekent dat de meldkamer er op toe ziet dat te allen tijde een ambulance inzetbaar is voor het leveren van de noodzakelijke ambulancezorg;
- Het in stand houden van een gecertificeerd kwaliteitsborgingssysteem (HKZ), Systeem voor informatiebeveiliging (NEN 7510) en Veiligheidsmanagementsysteem (VMS) om zo de kwaliteit en veiligheid van de dienst- en zorgverlening te waarborgen;
- Zorgen dat al onze medewerkers aantoonbaar goed zijn opgeleid en geoefend en tevens dat alle verpleegkundig (intake) centralisten bevoegd en bekwaam zijn en over een geldige bekwaamheidsverklaring beschikken.

Voor deze taken zijn centralisten in een continurooster beschikbaar en evenals de technische (communicatie)systemen die het mogelijk maken de meldingen via 112 om te zetten in een adequate afhandeling van de incidenten. Dit zijn veelal landelijke systemen (zoals GMS en C2000) die beheerd worden door Meldkamer Diensten Centrum (MDC), de bovenregionale ICT-beheerorganisatie van de politie.

Prestatie-indicatoren Kwantitatieve kengetallen	Meet-eenheid	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
RAV Haaglanden norm					
Responstijd A1-ritten binnen normtijd van 15 minuten	%	94%	95%	95%	95%
Responstijd A2-ritten binnen normtijd van 30 minuten	%	95%	95%	95%	95%
SLA met RAV Haaglanden					
Gemiddelde verwerkingstijd 112 meldingen van A1 spoedritten binnen normtijd van 2 minuten	min.	2:03min	2:00min	2:00min	2:00min

Prestatie-indicatoren Kwantitatieve kengetallen	Meet-eenheid	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Ritten					
Declarabele ritten	aantal	71.422	71.000	71.000	71.000
EHBO ritten	aantal	17.414	17.000	17.000	17.000
Totaal ritten		**88.836**	**88.000**	**88.000**	**88.000**
Meldingen, geen ritten*	aantal	38.125	40.000	40.000	40.000
Totaal meldingen		**126.961**	**128.000**	**128.000**	**128.000**

WAT MAG HET KOSTEN?

Meerjarenraming van lasten en baten						*(bedragen in duizenden euro's)*
	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten	3.343	3.442	3.450	3.450	3.450	3.450
Baten	3.057	3.147	3.151	3.151	3.151	3.151
Saldo lasten en baten	**286**	**295**	**299**	**299**	**299**	**299**
Dekkingsbronnen	419	295	299	299	299	299
Saldo	**-133**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**-133**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Financiële ontwikkelingen						*(bedragen in duizenden euro's)*
	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Verloopstaat lasten 2018 naar 2019						
Ontwerpbegroting 2018		3.463	3.463	3.463	3.463	3.463
Interne verschuiving tussen producten		-95	-95	-95	-95	-95
Voorcalculatie trend 2019			8	8	8	8
Nacalculatie trend voorgaande jaren		1	1	1	1	1
Ontwikkelingen		73	73	73	73	73
Totaal		**3.442**	**3.450**	**3.450**	**3.450**	**3.450**

Toelichting begroting 2019-2022

Zo snel en adequaat mogelijk handelen, dat is van levensbelang als elke seconde telt. Daarom werkt de Geneeskundige Meldkamer Haaglanden continu aan de verbetering van de kwaliteit van het hulp- en zorgproces. Met behulp van de Nederlandse Triage Standaard (NTS) wordt blijvend gezocht naar aansluiting bij en afstemming op de zorgvrager binnen de acute zorgketen. Daarnaast wordt geïnnoveerd op gebied van digitale aanvraag van laagcomplex ambulancevervoer en wordt er een actieve bijdrage geleverd aan de verdere ontwikkeling rond

vervoersdifferentiatie. Deze ontwikkelingen zullen bij moeten dragen aan een betere verdeling van aanvraag en verwerkingscapaciteit. Om de continuïteit van zorg te kunnen garanderen is blijvende aandacht voor de werving van verpleegkundig centralisten nodig.

De RAV heeft de uitkering aangepast. Deze uitkering is gebaseerd op het aantal ritten en de daaraan gekoppelde bezetting op de meldkamer. Momenteel is hiervoor in 2018 € 73.000 beschikbaar.

5.5 PROGRAMMA VEILIGHEID: PRODUCT 120.4 Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio (GHOR)

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

GHOR Haaglanden ziet het borgen van zorgcontinuïteit onder alle omstandigheden (bijvoorbeeld grootschalige evenementen, calamiteiten, griepepidemie) in de gehele zorgketen als haar taak. Deze taak wordt steeds relevanter door het veranderende zorglandschap, de groeiende groep verminderd zelfredzame thuiswonende burgers, de tegengestelde belangen in de zorg en de impact op zorg van veiligheidsborging bij (inter)nationale evenementen. De domeinen zorg en veiligheid vallen steeds meer samen. De GHOR speelt samen met zorg- en veiligheidspartners pro-actief in op initiatieven en ontwikkelingen binnen de gemeenten en de veiligheidsregio, adviseert en neemt maatregelen. Hiermee realiseert de GHOR dat de gezondheidszorg naadloos kan opschalen van dagelijkse zorg naar grootschalige hulpverlening en dat effecten van rampen en crises beperkt blijven. De GHOR richt zich op:

- Domeinkoppeling Veiligheid en Zorg
- Ketencontinuïteit voor zowel publieke als acute gezondheidszorg
- Bestuurlijke inzicht over de mate waarop zorginstellingen zijn voorbereid op opgeschaalde zorg

WAT DOEN WE DAARVOOR?

- Relaties aangaan en onderhouden met partners in zorg en veiligheid
- Het realiseren van ketenplanvorming met partners in de zorg in relatie tot crisisbeheersing en rampenbestrijding
- Bij elkaar brengen van partners in zorg en veiligheid
- Data-analyse over disbalansen in de zorgcontinuïteit.
- Bestuurlijke afstemming met zorginstellingen
- Rapportage aan het bestuur van de VRH over de mate van voorbereiding van zorginstellingen
- Operationele organisatie op orde
- Stakeholderpeiling

Prestatie-indicatoren Kwantitatieve kengetallen	Meet-eenheid	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Hoeveel procent van de GHOR-sleutelfunctionarissen heeft de beoogde basisopleiding voor de betrokken functie met goed gevolg afgerond (norm 100%)	%	95%	100%	100%	100%
Hoeveel procent van de GHOR-sleutelfunctionarissen en GHOR-teams is opgeleid en geoefend conform de hiervoor gestelde eisen (norm 100%)	%	100%	100%	100%	100%

WAT MAG HET KOSTEN?

Meerjarenraming van lasten en baten						(bedragen in duizenden euro's)
	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten	1.980	2.122	2.165	2.165	2.165	2.165
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo lasten en baten	**1.980**	**2.122**	**2.165**	**2.165**	**2.165**	**2.165**
Dekkingsbronnen	2.229	2.122	2.165	2.165	2.165	2.165
Saldo	**-249**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**-249**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Financiële ontwikkelingen						(bedragen in duizenden euro's)
	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Verloopstaat lasten 2018 naar 2019						
Ontwerpbegroting 2018		2.120	2.120	2.120	2.120	2.120
Interne verschuiving tussen producten		0	0	0	0	0
Voorcalculatie trend 2019			43	43	43	43
Nacalculatie trend voorgaande jaren		2	2	2	2	2
Ontwikkelingen						
Totaal		**2.122**	**2.165**	**2.165**	**2.165**	**2.165**

Toelichting begroting 2019-2022

Veiligheidsregio
De GHOR spant zich in om de verbinding binnen de witte kolom en tussen de witte kolom en de veiligheidspartners, vorm te geven. Belangrijke onderdelen van de begroting zijn het in stand houden van een operationele organisatie die goed opgeleid en geoefend is. Aangaande het verbinden van zorg en veiligheid is onder andere een symposium voorzien en in de begroting is ruimte gemaakt om het netcentrisch werken in de witte kolom vorm te geven.

De resultaten uit het symposium laten zien dat er grote behoefte is aan nadrukkelijke domeinkoppeling zorg en veiligheid, zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau. Er zal in 2018 een vervolg gegeven worden aan deze behoefte. Dit betekent onder andere dat er in 2018 een agenda Zorg en Veiligheid opgesteld gaat worden in samenwerking met de veiligheidsregio, het veiligheidshuis en veilig thuis. Aan deze agenda zal invulling gegeven worden in de begrotingsperiode.

Daarnaast gaat de GHOR Haaglanden zich aankomend jaren nadrukkelijk inzetten op (sociale en technische) innovaties binnen de GHOR en het zorgdomein. Er zal aan het einde van 2018 een keuze gemaakt worden tussen vijf ideeën om als pilot op te starten

5.6 PROGRAMMA VEILIGHEID:
PRODUCT 120.5 Gemeentelijke crisisbeheersing

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

De negen gemeenten binnen Haaglanden willen vanuit de kracht van hun eigen organisatie aansluiten bij de inzet van hun partners en bij de regionale, multidisciplinaire crisisorganisatie. Dit geldt niet alleen voor klassieke rampen en crises, maar ook voor incidenten in het sociaal domein en het domein van de openbare orde en veiligheid met (mogelijk) maatschappelijke impact.

WAT DOEN WE DAARVOOR?

Sleutelfunctionarissen in de regionale crisisbeheersingsorganisatie zijn zoveel als mogelijk in regionaal verband georganiseerd, net als de processen crisiscommunicatie en informatiemanagement.

Lokaal werken gemeenten aan de realisatie van een gemeentelijke structuur waarin coördinatie tussen gemeentelijke diensten plaats kan vinden, zodat interne vraagstellingen, maar ook (informatie)vragen van hulpdiensten en andere partners bij een incident of een crisis integraal kunnen worden behandeld. Om dit te realiseren werken de negen gemeenten aan gezamenlijke uitgangspunten en uitwerking voor wat betreft:

1. het versterken van de reguliere (lokale) gemeentelijke organisatie;
2. het gezamenlijk (wellicht regonaal) organiseren van niet-reguliere (wettelijke) taken bij rampen en crises.

Prestatie-indicatoren Kwantitatieve kengetallen	Meet-eenheid	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Beschikbaarheid regionale piketfunctionarissen	%	98%	100%	100%	100%
Regionale functionarissen voldoen aan OTO-verplichtingen	%	100%	100%	100%	100%
Planvorming bevolkingszorg geactualiseerd?	%	70%	100%	100%	100%

WAT MAG HET KOSTEN?

Meerjarenraming van lasten en baten						*(bedragen in duizenden euro's)*
	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten	528	546	558	527	527	527
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo lasten en baten	**528**	**546**	**558**	**527**	**527**	**527**
Dekkingsbronnen	503	511	527	527	527	527
Saldo	**25**	**35**	**31**	**0**	**0**	**0**
Mutatie reserves	25	35	31	0	0	0
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Financiële ontwikkelingen						(bedragen in duizenden euro's)
	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Verloopstaat lasten 2018 naar 2019						
Ontwerpbegroting 2018		541	542	511	511	511
Interne verschuiving tussen producten		5	0	0		
Voorcalculatie trend 2019			14	14	14	14
Nacalculatie trend voorgaande jaren		2	2	2	2	2
Ontwikkelingen						
Totaal		**548**	**558**	**527**	**527**	**527**

Toelichting begroting 2019-2022

De kosten voor de kolom gemeentelijke crisisbeheersing bestaan uit de volgende posten:

- Bureau gemeentelijke crisisbeheersing (BGC);
- Piketkosten regionale pools functies gemeentelijke crisisbeheersing;
- OTO-kosten regionale pools functies gemeentelijke crisisbeheersing;
- Regionale faciliteiten (o.a. videoconferencingsysteem, i-tel Alert);
- Bijdragen landelijke voorzieningen (o.a. NRK, SIS, IFV).

Met de implementatie van 'bevolkingszorg op orde' worden er steeds meer functies binnen gemeentelijke crisisbeheersing regionaal georganiseerd. De functies die op hard piket staan, worden sinds 2016 regionaal gefinancierd. Dat geldt zowel voor de piketvergoeding als voor de kosten van opleidingen en trainingen.

5.7 PROGRAMMA VEILIGHEID: OVERZICHT 120.6 Overhead

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Het doel van het overzicht Overhead is het op een effectieve en efficiënte manier ondersteunen van de primaire producten. Kernpunten hierbij zijn:

- Inzicht in de omvang en samenstelling van de overhead;
- Efficiënte en effectieve ondersteuning van het primair proces.

WAT DOEN WE DAARVOOR?

Ondersteuning leveren aan de primaire producten van de VRH ten behoeve van de primaire porcessen.

Prestatie-indicatoren Kwantitatieve kengetallen	Meet-eenheid	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Percentage totale lasten	%	16%	17%	17%	17%

WAT MAG HET KOSTEN?

Meerjarenraming van lasten en baten						*(bedragen in duizenden euro's)*
	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten	15.619	17.098	17.400	17.400	17.400	17.400
Baten	679	30	31	31	31	31
Saldo lasten en baten	**14.940**	**17.068**	**17.369**	**17.369**	**17.369**	**17.369**
Dekkingsbronnen	14.896	17.068	17.369	17.369	17.369	17.369
Saldo	**44**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**44**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Financiële ontwikkelingen						*(bedragen in duizenden euro's)*
	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Verloopstaat lasten 2018 naar 2019						
Ontwerpbegroting 2018		15.287	15.287	15.287	15.287	15.287
Interne verschuiving tussen producten		1.657	1.783	1.783	1.783	1.783
Voorcalculatie trend 2019			176	176	176	176
Nacalculatie trend voorgaande jaren		154	154	154	154	154
Ontwikkelingen						
Totaal		**17.098**	**17.400**	**17.400**	**17.400**	**17.400**

Toelichting begroting 2019-2022

De door de BBV gehanteerde definitie van overhead luidt: de kosten die samenhangen met de loonkosten leiding (ook als de leiding uitvoerende taken uitvoert) en ondersteuning vanuit de PIJOFACH-taken aan het primair proces. De PIJOFACH-taken betreffen de werkzaamheden rondom Personeel, Informatievoorziening, Juridisch, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting.

De onderverdeling van het product overhead is als volgt:

	(bedragen in duizenden euro's)		
Kosten overhead naar indeling BBV taakveld 0.4	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Leidinggevenden/ondersteuning primair proces	3.032		3.032
Onvoorzien	174		174
Financien	1.486	31	1.455
P&O	2.199		2.199
Inkoop	265		265
Interne en externe communicatie	507		507
Juridische zaken	171		171
Informatie en automatisering	4.267		4.267
Facilitaire zaken en huisvesting	5.299		5.299
	17.400	31	17.369

VASTSTELLING VAN DE ONTWERP MEERJARENBEGROTING 2019 - 2022

ALDUS VASTGESTELD IN DE VERGADERING VAN HET ALGEMEEN BESTUUR
VAN DE VEILIGHEIDSREGIO HAAGLANDEN OP 11 APRIL 2018:

DE VOORZITTER,

PAULINE KRIKKE

DE SECRETARIS,

ESTHER LIEBEN

Bijlage 7.1 Kostenverdeelstaat 2019 *(bedragen in duizenden euro's)*

Kosten-soort	Omschrijving	Rekening 2017	Totaal Begroting 2018	Totaal Begroting 2019	120.1 Brand weer zorg	120.2 Crisis beheer sing	120.3 Meld kamer MKB	711.01 Meld kamer MKA	120.4 GHOR	120.5 Gemeen telijke crisisbe heersing	120.6 Overhead
LASTEN											
0.0	Niet in te delen onvoorzien	0	170	174							174
1.1	Loonbetalingen en sociale premies	54221	57.512	59.217	44.177	732	1.601	2.215	1.064		9.428
1.15	Vergoedingen personeel	1.799	1.909	1.964	1.532	33	64	62	30		242
1.2	Sociale uitkering vml. personeel	4.779	4.699	4.838	4.790	4	7	7	4		27
2.1	Rente leningen	2.688	2.341	2.306							2.306
2.2	Doorbelasting rente vaste activa	0	0	0	2.078	2	29	33	17		-2.159
2.3	Afschrijvingen	5.756	5.962	6.131	5.087	7	218	249	124		446
3.0	Personeel van derden	1.604	806	824		171	40	63	174	376	0
3.1	Energie	971	1.195	1.223	1.179						45
3.4	Aankopen goederen en diensten	23.647	22.822	23.149	12.617	896	1.032	765	716	182	6.941
6.2	Overige verrekeningen	0	0	0	-641	458	141	55	36	0	-49
TOTAAL LASTEN		**95.465**	**97.416**	**99.828**	**70.819**	**2.303**	**3.133**	**3.450**	**2.165**	**558**	**17.400**
BATEN											
3.4	Overige goederen en diensten	6.573	5.434	5.460	928	100	1.250	3.151	0	0	31
4.1	Inkomstenoverdrachten van het Rijk	8.601	8.285	8.285	4.144	2.005	203	152	1.781	0	
4.2	Inkomensoverdrachten overheid (niet-Rijk)	81.383	83.162	85.743	65.539	198	1.580	147	384	527	17.369
TOTAAL BATEN		**96.557**	**96.881**	**99.488**	**70.610**	**2.303**	**3.033**	**3.450**	**2.165**	**527**	**17.400**
Saldo		**1.092**	**535**	**340**	**209**	**0**	**100**	**0**	**0**	**31**	**0**
6.0	Reserveringen	378	535	340	209	0	100	0	0	31	0
Resultaat		**-1.470**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Personeel derden en energie

Bijlage 7.2. Verdeling naar taakvelden *(bedragen in duizenden euro's)*

Kosten-soort	Omschrijving	Rekening 2017	Totaal Begroting 2018	Totaal Begroting 2019	120.1 Brandweer zorg	120.2 Crisis beheersing	120.3 Meldkamer MKB	711.01 Meldkamer MKA	120.4 GHOR	120.5 Gemeen-telijke crisis-beheersing	120.6 Overhead
LASTEN TAAKVELD											
0.4	Ondersteuning organisatie		17.098	17.400							17.400
0.5	Treasury		0	0							
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer		73.168	75.170	67.011	2.303	3.133		2.165	558	
1.2	Openbare orde en veiligheid		770	782	782						
7.1	Volksgezondheid		3.442	3.450				3.450			
8.3	Bouwen en wonen		2.937	3.025	3.025						
Totaal lasten taakveld			**97.416**	**99.828**	**70.819**	**2.303**	**3.133**	**3.450**	**2.165**	**558**	**17.400**
BATEN TAAKVELD											
0.4	Ondersteuning organisatie		30	31							31
0.5	Treasury		0	0							
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer		2.217	2.237	887	100	1.250				
1.2	Openbare orde en veiligheid		40	41	41						
7.1	Volksgezondheid		3.147	3.151				3.151			
8.3	Bouwen en wonen										
Totaal baten taakveld			**5.434**	**5.460**	**928**	**100**	**1.250**	**3.151**	**0**	**0**	**31**
Saldo van baten en lasten			91.981	94.368	69.891	2.203	1.883	299	2.165	558	17.369
0.7	Dekkingsbronnen		91.446	94.028	69.682	2.203	1.783	299	2.165	527	17.369
Saldo			**535**	**340**	**209**	**0**	**100**	**0**	**0**	**31**	**0**
0.10	Mutatie reserves		535	340	209	0	100			31	0
Resultaat			**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bijlage 7.3 Inkomensoverdrachten van het Rijk *(bedragen in duizenden euro's)*

Sector	Bijdrage	Besluit	Verstrekker	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Toelichting
VRH	BDUR BTW	kenmerk 2012-329421 dd. 3 dec 2012	Ministerie van VenJ	4.018	4.018	4.018	4.018	4.018	
VRH	BDUR alg	kenmerk 2013-456756 dd. 25 nov 2013	Ministerie van VenJ	3.790	3.790	3.790	3.790	3.790	
VRH	BDUR alg	kenmerk 2014-588641 dd. 28 nov 2014	Ministerie van VenJ	5	5	5	5	5	
VRH	BDUR alg	kenmerk 2015-712800 dd. 17 december 2015	Ministerie van VenJ	-41	-41	-41	-41	-41	Aanpassing ijkpunten BAG
VRH	BDUR alg	kenmerk 2015-713270 dd. 15 december 2015	Ministerie van VenJ	308	308	308	308	308	Herijkingsonderzoek
VRH	BDUR alg	kenmerk 2016-2022773 dd. 6 december 2016	Ministerie van VenJ	88	88	88	88	88	Aanpassing trend 2017
VRH	BDUR alg	kenmerk 2017-2167270 dd. 8 december 2017	Ministerie van JenV	0	117	117	117	117	Aanpassing trend 2018
				8.168	8.285	8.285	8.285	8.285	

De BDUR uitkering is voor 2018 trendmatig verhoogd. Het Ministerie van JenV heeft de trendmatige verhoging voor 2019 nog niet bekend gemaakt.

Bijlage 7.4 Investeringsplan *(bedragen in duizenden euro's)*

Sector	Omschrijving	afschrijving in de jaren	2018	2019	2020	2021	2022
VRH	Stelpost	4-10	200	200	200	200	200
BV	ICT / kantoorautomatisering	3-5	495	187	186	100	495
BR	Dienstvoertuigen	5-10	434	51	100	0	1.096
	Operationele voertuigen	5-15	5.814	1.361	4.926	1.180	5.853
	Repressieve middelen	5-15	125	1.612	57	328	0
	Instandhouding gebouwen	5-20	232	266	1.539	0	0
	Kleding	4-10	614	0	0	0	614
Totaal			**7.914**	**3.676**	**7.007**	**1.808**	**8.258**

Bijlage 7.5. Liquiditeitenplanning begroting 2019 *(bedragen in duizenden euro's)*

Periode	Inkomsten				Uitgaven					Saldo inkomsten /uitgaven	Liquide middelen ultimo jaar
	Overige	BDUR	Bijdragen gemeenten	Aantrekken leningen	Personeel	Overige	Investeringen	Rente	Aflossing leningen		
2017											253
1e kwartaal	1.359	2.071	41.581		16.030	6.200	1.979			20.802	
2e kwartaal	1.359	2.071			16.030	6.200	1.979			-20.779	
3e kwartaal	1.359	2.071	41.581	5.000	16.030	6.200	1.979	1.910	3.180	20.712	
4e kwartaal	1.359	2.071			16.030	6.200	1.979			-20.779	
totaal 2018	5.434	8.285	83.162	5.000	64.119	24.801	7.914	1.910	3.180	-43	220
1e kwartaal	1.365	2.071	42.872		16.505	6.299	988	0		22.516	
2e kwartaal	1.365	2.071		2.000	16.505	6.299	988	0		-18.356	
3e kwartaal	1.365	2.071	42.872		16.505	6.299	988	1.939	3.217	17.360	
4e kwartaal	1.365	2.071			16.505	6.299	988			-20.356	
totaal 2019	5.460	8.285	85.743	2.000	66.019	25.196	3.953	1.939	3.217	1.164	1.384
2020	5.460	8.285	85.743	2.500	66.019	25.024	7.007	1.916	3.256	-1.234	150
2021	5.460	8.285	85.743	0	66.019	23.970	1.808	1.921	2.671	3.099	3.249
2022	5.460	8.285	85.743	0	66.019	23.970	8.258	1.800	2.487	-3.046	203

Bijlage 7.6 Reserves en voorzieningen *(bedragen in duizenden euro's)*

	Rekening 2017	Toe-name	Ont-trekking	Eind stand	Toe-name	Ont-trekking	Eind stand	Toe-name	Ont-trekking	Eind stand	Toe-name	Ont-trekking	Eind stand	Toe-name	Ont-trekking	Eind stand
		2018			2019			2020			2021			2022		
Algemene reserve	1.458	-11	0	1.447			1.447			1.447			1.447			1.447
Algemene reserve VRH	1.458	-11	0	1.447	0	0	1.447	0	0	1.447	0	0	1.447	0	0	1.447
OMS	2.392		100	2.292		100	2.192		100	2.092		100	1.992			1.992
BRW 2015-2020	609		400	209		209	0			0			0			0
BDUR	306			306			306			306			306			306
Exploitatie Bevolkingszorg	66		35	31		31	0			0			0			0
Verkorte levensduur tankautospuiten	0	370	80	290	80		210	70		140	70		70	70		0
Bestemmingsreserves VRH	3.373	370	615	3.128	0	420	2.708	0	170	2.538	0	170	2.368	0	70	2.298
Te bestemmen resultaat 2017	1.470	-1.470														
Totale reserve	**6.301**	**-1.111**	**615**	**4.575**	**0**	**420**	**4.155**	**0**	**170**	**3.985**	**0**	**170**	**3.815**	**0**	**70**	**3.745**

(bedragen in duizenden euro's)

	Rekening 2017	Toe-name	Ont-trekking	Eind stand	Toe-name	Ont-trekking	Eind stand	Toe-name	Ont-trekking	Eind stand	Toe-name	Ont-trekking	Eind stand	Toe-name	Ont-trekking	Eind stand
		2018			2019			2020			2021			2022		
Voorziening groot onderhoud	1.449	729	789	1.389	729	887	1.231	729	1.338	622	729	493	858	729	398	1.189
Voorzieningen VRH	**1.449**	**729**	**789**	**1.389**	**729**	**887**	**1.231**	**729**	**1.338**	**622**	**729**	**493**	**858**	**729**	**398**	**1.189**

Tabel 7.7. Geprognotiseerde Balans						*bedragen in duizenden euro's)*
	Realisatie 31-12-17	**Begroting 31-12-18**	**Begroting 31-12-19**	**Begroting 31-12-20**	**Begroting 31-12-21**	**Begroting 31-12-22**
Activa						
Vaste activa:						
Materiele vaste activa	73.427	75.372	72.915	73.615	68.459	69.753
Vlottende activa:						
Uitzettingen met looptijd < 1 jaar	42.048	42.134	42.134	42.134	42.134	42.134
Liquide middelen	263	220	1.625	467	3.642	672
Overige vlottende activa	2.496	2.326	2.326	2.326	2.326	2.326
Totaal activa	118.234	120.052	119.000	118.542	116.561	114.885
Passiva						
Vaste passiva:						
Algemene reserve	1.458	1.447	1.447	1.447	1.447	1.447
Bestemmingsreserve	4.842	3.241	3.581	2.577	2.397	2.217
Voorzieningen	1.449	1.389	1.231	622	622	622
Langlopende leningen	58.005	59.587	54.832	51.576	48.905	46.417
Nog aan te trekken langlopende leningen	0	5.000	7.000	9.000	9.000	9.000
Totaal vast passiva	65.754	70.664	68.091	65.222	62.371	59.703
Vlottende Passiva						
Overige schulden	8.598	7.506	8.126	7.000	7.000	7.000
Overige vlottende passiva	43.882	41.883	42.784	46.320	47.190	48.182
	52.480	49.389	50.910	53.320	54.190	55.182
Totaal passiva	118.234	120.052	119.000	118.542	116.561	114.885

Tabel 7.8. Emu saldo						bedragen in duizenden euro's)
		Rekening 2017	**Begroting 2018**	**Begroting 2019**	**Begroting 2020**	**Begroting 2021**	**Begroting 2022**
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging c.q. onttrekking uit reserves	-530	-530	-340	-100	-100	-100
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	6.101	5.964	6.133	6.301	6.964	6.964
3	Saldo voorzieningen ten laste van de exploitatie	0	60	158	609	-236	-331
4	Investeringen in materiele vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-2.792	-7.914	-3.676	-7.007	-1.808	-8.258
5	Baten uit bijdrage van andere overheden die niet in de exploitatie zijn verantwoord.	0	0	0	0	0	0
6	Desinvesteringen in materiele vaste activa	0	0	0	0	0	0
7	Aankoop van grond	0	0	0	0	0	0
8	Baten bouwgrondexploitatie	0	0	0	0	0	0
9	Lasten op balanspost voorzieningen voorzover betreft derden.	0	0	0	0	0	0
10	Lasten i.v.m. transacties met derden die niet vallen onder bovenstaand posten	0	0	0	0	0	0
11	Verkoop effecten	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
	Berekend EMU saldo	2.779	-2.420	2.275	-197	4.820	-1.725

Bijlage 7.9 Afkortingenlijst

AB	Algemeen Bestuur
BTW	Belasting toegevoegde waarde
BZ	Brandweerzorg
CB	Crisisbeheersing
DBK	Digitale bereikbaarheidskaart
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag (overgangsregeling)
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GR	Gemeenschappelijke regeling
(K)LMO	(Kwartiermakersorganisatie) Landelijke Meldkamerorganisatie
MKA	Meldkamer ambulancezorg
MKB	Meldkamer brandweer
MVA	Materiële vaste activa
OMS	Openbaar meldsysteem
RAV	Regionale ambulancevoorziening
SiSa	Single information Single audit
SIV	Snelle interventie voertuig
TAS	Tankautospuit
TWAZ	Tijdelijke Wet Ambulancezorg
VPB	Vennootschapsbelasting
VRC	Versterking Rampencoördinatie Crisisbeheersing
VRH	Veiligheidsregio Haaglanden
WAZ	Wet ambulancezorg
WNRA	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
WOV	Waterongevallenvoertuig